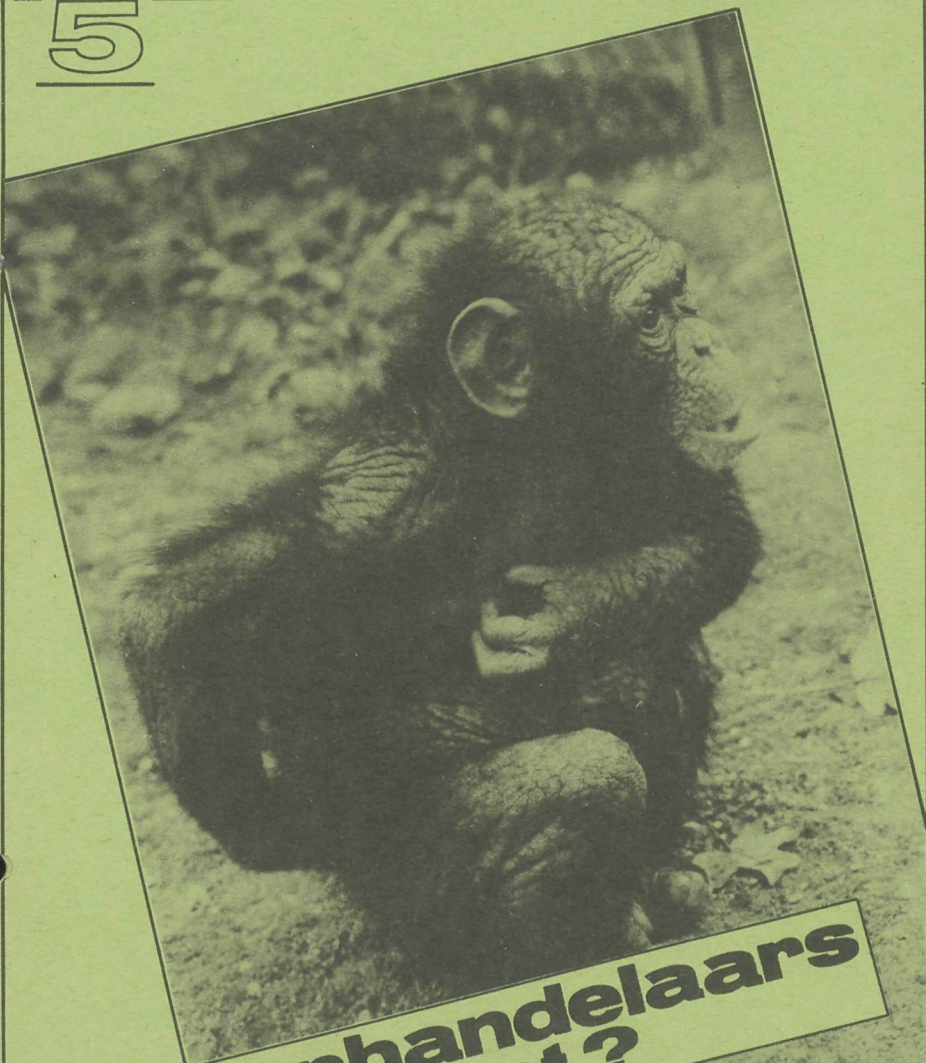

MILIEURAMA

5

**Dierenhandelaars
schaakmat?**

MILIEURAMA IS HET POPULAIR
MILIEUMAANDBLAD VAN DE BOND BETER
LEEFMILIEU-VLAANDEREN.

REDAKTIE EN ADMINISTRATIE:
AARLENSTRAAT, 25 1040 BRUSSEL.
TEL: 02/230.94.10.

JAARABONNEMENT: 300 FR. TE STORTEN
OP REKENINGNUMMER 427-9082201-48
VAN DE BOND BETER LEEFMILIEU-
VLAANDEREN.

STEUNABONNEMENT: 500 FR.
ABONNEMENT BUITENLAND: 350 FR.
CULTUREELJONGEREN-PASPOORT, PLUS-
DRIE-PAS, CULTUREEL PASPOORT
ANDERS-VALIEDEN: 240 FR.

LOS NUMMER: 40 FR.
HOOFDREDAKTEUR EN VERANTWOORDELIJKE
UITGEVER: ROELAND DIRKS.
MEDEWERKERS:

DIRK VANMELKEBEKE, LIEVE GRAULS,
BART VAN WAELDEREN, EMMANUEL AMPE
(V.V.M.I.), MARLEEN DE HAEN, MARTIN
BESIEUX, JAAK VANDERMOSTEN, BEN
FAES.

LAY-OUT: WIM VERMEYLEN, ERIK
OSSELAER.

DRUK: EPO, BERCHEM.

COPYRIGHT:
OVERNAME VAN ARTIKELS WORDT AAN-
BEVOLEN, MITS SCHRIFTELIJKE TOE-
LATING EN BRONVERMELDING.

KRINGLOOPPAPIER IS MILIEU-
VRIENDELIJK.

-Uit de inhoud-

AFVAL: HET ROTZOOIEN HEEFT LANG
GENOEG GEDUURD!
ROELAND DIRKS ...5

DOSSIER GEWESTPLANNEN (1).
BART VAN WAELDEREN. ...8

BELGISCHE DIERENHANDELAARS
SCHAAKMAT?
HARRY F. SCHRAM ...16

MILIEUFILM - FESTIVAL:
EEN EVENEMENT.
LIEVE GRAULS ...21

NAAR EEN EUROPEES MILIEUBELEID?
ROELAND DIRKS ...24

INSpraak: BETER OPENBAAR VERVOER:
JA GRAAG!
ROEL DE JONG ...27

ILLUSTRATIES:
W.W.F. : pag. 1; 18; 20.
STERN: pag. 16.
ROELAND DIRKS: pag. 22; 23; 25.
REINWATER: pag. 7.
STEFAN LEROY: pag. 27.

Editoriaal.

PHILLIPS PETROLEUM EN DE VAL VAN MARTENS IV.

ROELAND DIRKS.

Twee belangrijke gebeurtenissen hebben hun stempel gedrukt op de aktualiteit van de voorbije maand: de val van de regering Martens IV en het touwtrekken rond de sluiting van het chemisch bedrijf Phillips Petroleum te Tessenderlo.

Sinds de Bond Beter Leefmilieu op 10 oktober 1979 de Advieskommissie voor Leefmilieu verliet, uit protest tegen de vestiging van de inmiddels berucht geworden mercaptanenfabriek, heeft deze commissie haar werkzaamheden gestaakt en werd het milieubeleid binnen de regering Martens IV afgebouwd. De minister belast met de coördinatie inzake nationale milieumaterialies beschikte noch over middelen, noch over personeel om deze coördinatie daadwerkelijk te kunnen doorvoeren. Zo bekeken hoeft het ontslag van de regering Martens IV niet te worden betreurd.

De vorming van de regering Mark Eyskens heeft fundamenteel weinig veranderd. Aan de belangrijkste taken van de milieubeweging is niet voldaan: de aanstelling van een nationale milieuminister, die onafhankelijk staat tegenover de andere departementen en die als promotor optreedt van het milieubeleid binnen de kabinetsraad, de medewerking van alle departementen aan een ingrijpend, samenhangend milieubeleid.

Op regionaal vlak zou eindelijk, door samenbundeling van milieubevoegdheden, een einde moeten worden gemaakt aan de tergende

machteloosheid, die tot uiting kwam binnen de Vlaamse deelregering ten tijde van Martens IV. Herinneren we aan de houding van Staatssekretaris Akkermans (ondermeer bevoegd voor het toezicht op de hinderlijke inrichtingen) in de zaak Phillips Petroleum. Op grond van vrijblijvende beweringen, trok hij de bevindingen van deskundigen in twijfel en bracht daardoor zijn kollega Galle (ondermeer bevoegd voor milieu) in diskrediet. Eens te meer werd aangetoond dat de versnippering van bevoegdheden een efficiënt milieubeleid onmogelijk maakt.

De onvermijdelijke reukhinder van Phillips Petroleum werd op 5 september 1979 erkend door de Advieskommissie voor Leefmilieu. De buitenlandse deskundigen van het bedrijf hebben tot op heden geen enkel bewijs van onschuld geleverd. Door hun optreden hebben ze enkel aanleiding gegeven tot verwarring en dubbelzinnigheid en de mening verspreid dat de Advieskommissie voor Leefmilieu wel degelijk werd gemanipuleerd en misbruikt.

De zaak Phillips Petroleum is ook tekenend voor een beleid dat, in wezen, enkel gericht is op symptoombestrijding: de directie van Phillips Petroleum ontving inderdaad eerst staatssteun, ondermeer om het milieu te saneren; later worden de bewoners van een hele straat met onteigening en uitdrijving bedreigd, omdat de vele miljoenen blijkbaar

plol.
6/5/81
J

toch niet volstonden om de afbraak van het milieu tegen te gaan.

Kortom, de Bond Beter Leefmilieu eist de integrale uitvoering van het veel besproken en bij her-

haling beloofde saneringsprogramma voor Tessenderlo en omgeving en in afwachting...de sluiting van Phillips Petroleum, zelfs zonder verkiezingen in het vooruitzicht.

Lezersbrieven.

KERNAFVAL.

Na het lezen van het artikel "Dossier kernafval", zou ik toch graag een paar bedenkingen maken. Ik ben het grotendeels eens met Roeland Dirks. De problemen in verband met kernafval zijn zeker niet opgelost en dit is een bangstigend feit, maar het probleem is alles behalve opgelost door een algemene stop, zoals gevraagd in de laatste alinea, want wat is uw alternatief?

Ik vind het prachtig dat een groot aantal auto's rond rijden met stickers "Atoomenergie... nee bedankt!", maar wat dan wel? Ik denk niet dat de grote massa bereid is, in deze konsumptie-maatschappij, zoveel in te leveren dat de kernenergie kan verduwelen. Daarvoor is een grondige wijziging nodig, zowel van leefgewoonte als van mentaliteit. Ik ondervind dat een eventuele toepassing van alternatieve energie (o.a. windmolen, zonnepanelen, zonnecellen, biogas, compost-warmte, enz.) een dure aangelegenheid is, dat voor mij en waarschijnlijk voor vele anderen financieel niet haalbaar is. We moeten in verband met deze ingewikkelde problematiek met onze beide voeten op een al dan niet verontreinigde grond blijven staan.

De Lille Guido, St-Gillis-Waas.

GAME FAIR LANAKEN.

Ik las in Milieurama het artikel over de Game Fair van Lanaken. Ik kan tot mijn grote spijt niet instemmen met het ingenomen standpunt. Hoe weet Jan met de Pet wat de natuurbescherming daarover denkt als daar in alle talen wordt overgezwegen. Hoe kent hij dan de ware toedracht van de zaak? Hoe weet hij dan, dat wat daar aangeboden en verkocht wordt, ten onrechte gebeurt onder de mom van natuurbehoud? Als daar niets wordt tegen gedaan, rijst dan niet de vraag: wie zich niet verzet speelt mee. De volksmond in Limburg zegt niet voor niet, niets zeggen is ja zeggen. De Limburgse jagersvereniging zal zich nogal in de handjes wrijven. Ze kan naar mijn mening niet beter worden gediend, want nu heeft ze vrij spel. Zij zal in alle geval niet nalaten de nodige reklame te maken want daar heeft zij centen voor. De 5-delige blad-vullende reportage in het Belang van Limburg bewijst dat en is voorzeker de inzet van een lange reeks. Ik vind dat hier een foutief standpunt is ingenomen, het gemakkelijkste. Voor de rest veel sukses met uw nieuw blad.

Jef Leijssens, Overpelt.

De redaktie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de brieven. Zij behoudt zich het recht voor te lange brieven in te korten.

AFVAL:

het rotzooien heeft lang genoeg geduurd!

ROELAND DIRKS.

Met deze slogan eindigt het pamflet van het "Nationaal Aktiefrent tegen Afvalmisdrijven". Het front overkoepelt een dertigtal aktiegroepen rond het manifest "Pro Afvalbeleid", waarin volgende wantoestanden worden aangeklaagd: de vergaande verwaarlozing van de afvalverwerking; de miskenning door ons land van de Europese afvalrichtlijnen; de houding van vele plaatselijke besturen, die in de kaart speelt van de afvaldictators; de medeplichtigheid van de bestendige deputaties, die ondoordachte stortvergunningen blijven afleveren; de tekortkomingen van de kontrolediensten; de gemiste kans van de regionale kommissies voor advies, die, bij het opmaken van de gewestplannen de gelegenheid hebben verken om het storten ruimtelijk te beperken; de beperkte reglementering op de hinderlijke inrichtingen, waardoor heelwat stortplaatsen voor schadelijke stoffen niet als risikohoudend zijn erkend.

Het "Nationaal Aktiefrent tegen Afvalmisdrijven" waarschuwt verder de politieke partijen geen elektoraal afvaltoernooi te organiseren, stelt alle politieke partijen verantwoordelijk voor de afvalschandalen nu en in de toekomst, eist van hen een totale inzet om zo spoedig mogelijk het afvalprobleem op te lossen en roept op tot een massaal verzet van alle aktiegroepen en van de bevolking tegen de aangeklaagde wantoestanden

De "Bond Beter Leefmilieu" steunt het manifest en stelt de

regering verantwoordelijk voor de afvalschandalen en de miskenning van de Europese afvalrichtlijnen. Samen met het aktiefrent roept hij op tot een massaal verzet tegen om het even welke nieuwe stortvergunning, zolang de nodige wetten en dekreten niet zijn goedgekeurd en de daaraan verbonden reglementeringen niet worden toegepast.

Minister Galle van zijn kant hoopt het afvaldekreet nog dit jaar te kunnen toepassen, indien de Vlaamse Raad het ingediende ontwerp nog vóór de zomer goedkeurt.

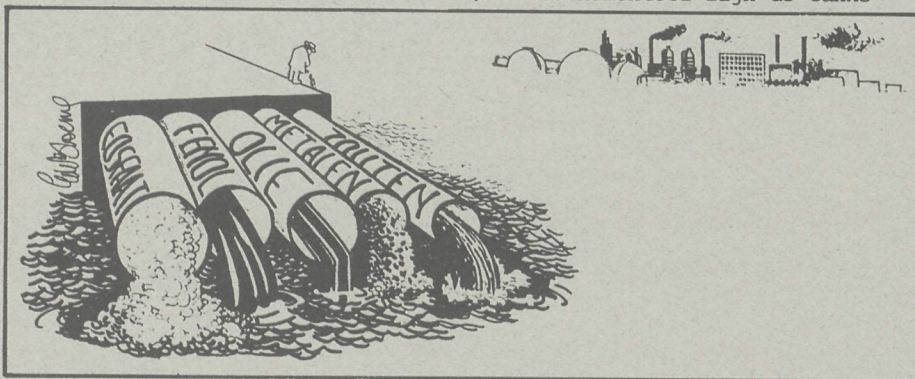
INVENTARIS EN AKTIE.

De meest dringende stortproblemen in de vijf Vlaamse provincies tonen aan hoe belangrijk deze eerste stap is naar een daadwerkelijk afvalbeleid. De volledige inventaris ervan is te verkrijgen bij de Bond Beter Leefmilieu te Brussel Aarlenstraat, 25. Voor Antwerpen zijn dat: de Rupelstreek, de Noorderkempen, de Hobokense Polder, Schoten, de Hoge Maay en Lier; voor West-Vlaanderen: de Snaaskerkse Polder en Langemark; voor Oost-Vlaanderen: Waasmunster, andere E-3 putten en Vlierzele; voor Vlaams-Brabant: Zemst en Pepingen; voor Limburg: Houthalen, Tessenderlo-Laakdal en Neerharen-Lanaken. Ook het Nationaal Aktiefrent te Niel Tuytstraat, 72 verstrekt graag meer informatie over deze dossiers en staat open voor de registratie en de behandeling van nieuwe afvalmisdrijven. Meldingen kunnen schriftelijk gebeuren of via telefoonnummer 031/88.56.40.

Na de perskonferentie van 20 maart jongleden te Brussel, georganiseerd door de "Bond Beter Leefmilieu", werden nog andere afvaldossiers ingediend. Een merkwaardig voorbeeld is dat te Boechout, waar de onrechtstreekse betrokkenheid van "Unicer" tot nadenken stemt. Wie "Unicer" leest, denkt aan Krimpen, Lekkerkerk, Schoten en wellicht weldra ook aan ... Boechout!

van misdadige praktijken van dergelijke "bedrijven".

Pas in september 1979, dus na vijf jaar, kwam er een officieel onderzoek, onder druk van de Werkgroep Gemeentebeleid Boechout. Resultaat: de "brandstof" was giftig afval (met ondermeer lood, cadmium, benzeen, toluen en xyleen), afkomstig van General Motors. Momenteel zijn de tanks

PROBLEEMAFVAL: BRANDSTOF VOOR SERRES?

Te Boechout en Lier klagen de mensen al zeven jaar van ademnood, tranende ogen en hoofdpijn, ten gevolge van doordringende uitwasemingen, die vrijkomen bij verbranding van chemische afvalstoffen in serres. Deze "brandstof" wordt s'nachts door Nederlandse firma's over de grens gesmokkeld, of door sommige tuinders bij de "leveranciers" afgehaald, met eigen tankwagen.

Een belangrijke leverancier van verdachte afval was de beruchte "Exploitatie Maatschappij Krimpen" beter bekend als E.M.K., een dochteronderneming van "Unicer". De ontruiming van woonwijken te Lekkerkerk en Krimpen-aan-de IJssel zijn een rechtstreeks gevolg

van één tuinder nog verzegeld. Het parket heeft de zaak in handen, ondermeer omdat een driejarig meisje stierf aan een op leukemie gelijkende ziekte en er benzeen in haar urine werd aangetroffen. Van zodra het onderzoek is afgesloten kan het dossier worden opgevraagd ...

VLAAMSE RAAD: GEEN WOORDEN, MAAR DADEN!

Talrijke afvalproblemen zijn de jongste weken gemeld aan het "Nationaal Aktiefrent" en het aantal aangesloten verenigingen is nog toegenomen. De Vlaamse deelregering keurde op 23 maart jongstleden het ontwerp van dekreet over afvalstoffen goed. De Vlaamse Raad, die zich nog voor de zomer over dit dekreet moet uitspreken, draagt een zware ver-

antwoordelijkheid. Het dekreet op de lange baan schuiven, zou een storm van reactie uitlokken en de afvalmisdrijven nog aanmoedigen. Meteen zou de Vlaamse Raad medeplichtig worden aan een eigenlijke vorm van welzijns-kriminaliteit. Het is zondermeer duidelijk dat de politici die voor het eventueel uitstel verantwoordelijk zouden zijn, zullen af te rekenen hebben met een afkeurings-kampagne van het "Nationaal Aktiefront", desnoods in elektorale stijl.

AFVALMARKT WELDRA GEZOND?

Het dekreet voorziet de oprichting van één afvalmaatschappij voor Vlaanderen, die haar werkingsmiddelen zal halen uit milieuheffingen. Na een inlooperperiode, met steun van de overheid, zal ze zichzelf financieren. De vervuiler zal dus betalen. De tekst is in overeenstemming met de richtlijnen van 15 juli 1975 van de Europese Gemeenschap, voert de meldingsplicht in, voorziet in de aanwerving van toezichters en vermeldt strenge strafbepalingen (ondermeer boetes tot maximum vijf miljoen frank, met de mogelijkheid tot verdubbeling in geval van herhaling).

De meldingsplicht geldt ook voor buitenlandse afval, dat op grond van het dekreet kan worden geweigerd. Verder wordt de Vlaamse deelregering bevoegd voor het lozen en dumpen van afval in zee tot buiten de territoriale wateren.

De Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen zullen rechtstreeks meewerken met de afvalmaatschappij voor de uitwerking van een afvalplan; het ontwerpen, bouwen

en uitbaten van verwijderingsinstallaties; het opsporen van oorzaken van vervuiling en het oprichten van een databank.

Kortom, het nieuwe dekreet maakt het mogelijk om de afvalstroom te controleren bij de bron, waardoor een efficiënt afvalbeleid haalbaar wordt. De bevolking heeft er dus alle belang bij dat de Vlaamse Raad het ontwerp goedkeurt, zonder het af te zwakken.

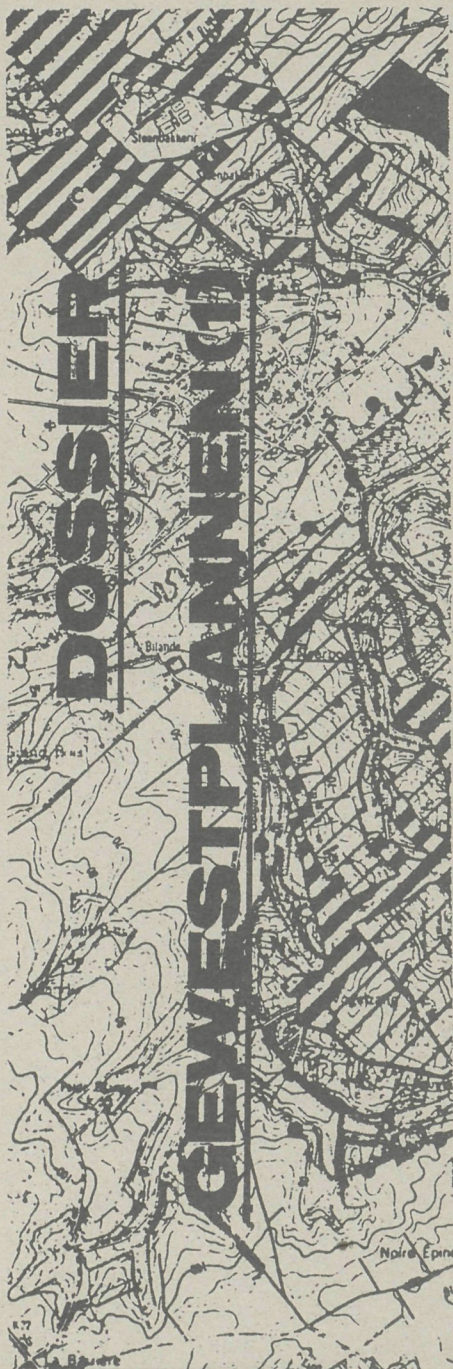
Van Minister Galle wordt verwacht dat hij daarna zo spoedig mogelijk uitvoeringsbesluiten uitvaardigt, zodat tegen de komende herfst de verziekte afvalmarkt definitief kan worden gezond gemaakt.

IN AFWACHTING: GRENZEN SLUITEN?

Een achttal volksvertegenwoordigers (Greta Dielens, Frans Cauwenberghs, André Dujardin, André De Beul, Noëlla Dinant en Karel Poma) hebben inmiddels en in afwachting van de toepassing van het afvaldekreet aan de regering gevraagd om de Belgische grenzen te sluiten voor alle afval, bestemd voor verbranding en storting op grond van het artikel 36 van het E.E.G.-verdrag van 25 maart 1957. Bovendien verzoeken zij de regering om alle andere, voor in- of doorvoer aangeboden afvalstoffen te onderwerpen aan douaneformaliteiten en heffingen.

Zowel het "Nationaal Aktiefront" als "BBL-Vlaanderen" steunen alle initiatieven om de controle op afval strenger en efficiënter te maken, in afwachting van een regeringsbeleid ter zake.

HET ROTZOOIEN HEEFT INDERDAAD
LANG GENOEG GEDUURD!

BART VAN WAELDEREN.

België is jarenlang een paradijs voor grondspekulant en bouw-promotoren geweest. Wanpraktijken bleven dan ook niet uit en improvisatie was de hoofdregel op gebied van grondbeleid. In 1966 besloot de toenmalige minister van openbare werken, De Saeger, voor het hele grondgebied gewestplannen te laten opmaken. Elk stukje bodem zou er een duidelijke bestemming toegevozen krijgen. Het ging hier om een noodoplossing die wel wat laat kwam, daar reeds erg veel verknoeid was in dit dichtbevolkte landje met beperkte oppervlakte. Toch konden deze gewestplannen voorkomen dat België, en vooral het sterk ontwikkelend Vlaanderen, zou uitgroeien tot één grote rommelige stad met onleefbare buitenwijken en willekeurig ingeplante industrieterreinen. Zouden de gewestplannen en de wet op de stedenbouw en de ruimtelijke ordening dan toch de bedenkelijke faam van België, als lelijkste land ter wereld, kunnen ombuigen?

RUIMTELIJKE ORDENING EN GEWESTPLANNEN.

De taak en de inhoud van de ruimtelijke ordening in België is wettelijk vastgelegd door de wet van 29 maart 1962; houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening en de stedenbouw. Enkele belangrijke wijzigingen dateren van 22 april 1970 en 22 december 1970. De basiswet bepaalt een ordening van het land, de streken, gewesten en gemeenten, vastgelegd in plannen van aanleg. Een duidelijke hiërarchie werd voorzien, zodat een lager plan zich richt naar een hoger plan. Zo was een

logische werkwijze gewaarborgd. Omwille van de soepelheid werd gelijktijdig voorzien dat lagere plannen de hogere plannen niet louter verduidelijken, maar indien nodig ervan kunnen afwijken. Een stukje wetgeving dat reeds tot veelvuldige interpretaties en hoog oplopende discussies heeft geleid. Niemand betwist de noodzaak bepaalde afwijkingen toe te staan. De Raad van State heeft duidelijk bevestigd dat bestaande plannen de grondgebruikers een aantal waarborgen bieden betreffende hun woonmilieu en omgeving. Dit heeft tot gevolg dat afwijkingen eerder gering zullen zijn en in geen geval de geest van het plan en de waarborgen erin vervat, mogen aantasten.

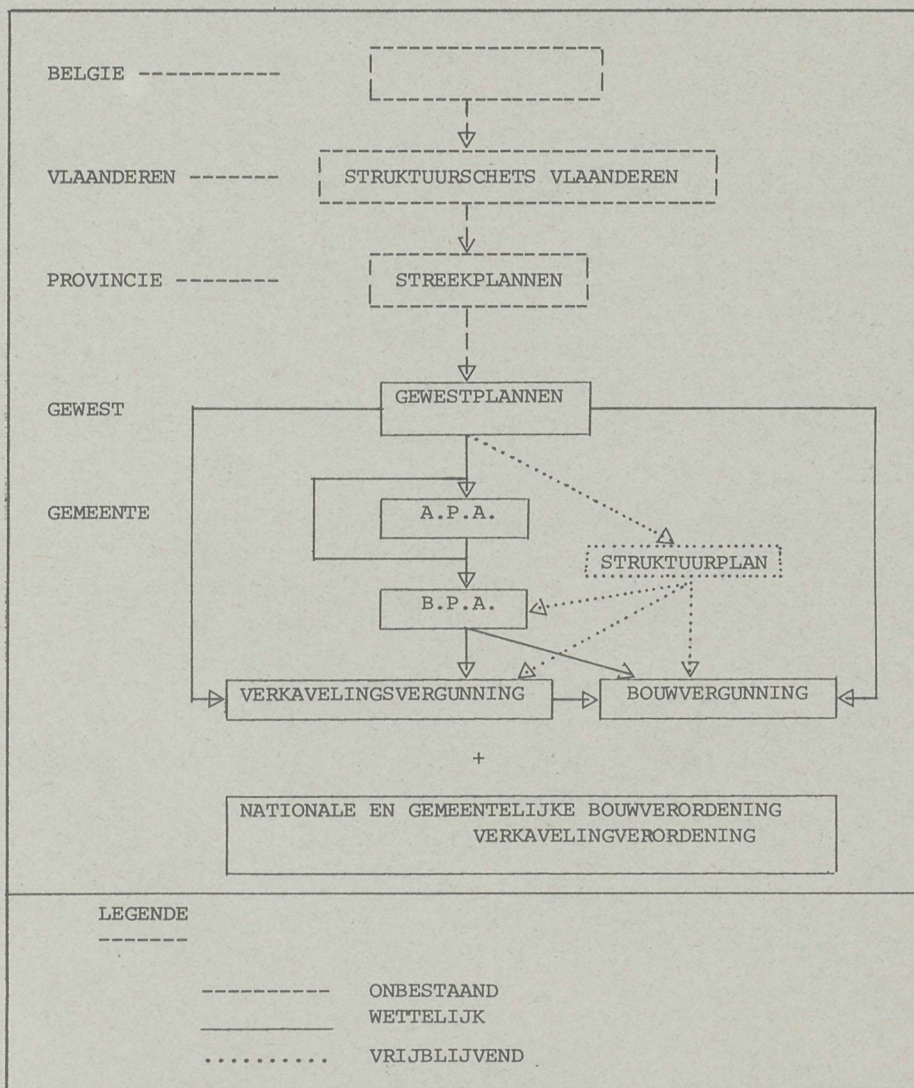
De regionalisering, die stilaan tot de administratie door-dringt, remt de pogingen om op nationaal niveau iets tot stand te brengen. Van globale beleidslijnen voor het land is voor het ogenblik geen sprake.

De akties rond de gewestplannen zijn nog niet volledig ten einde en toch denkt men op het niveau van het Vlaamse gewest al aan een ander plan. Hoewel het eigenlijk eerst moest worden opgesteld, kon het wegens tijdgebrek niet worden uitgewerkt. Inmiddels wordt op subnationaal niveau ijverig gepoogd om voor Vlaanderen een struktuurschets op te stellen. De grote oriëntatie van de toekomstige ontwikkelingen en het gebruik van de ruimte worden erin aangegeven. Een globaal ruimtelijk plan voor het Vlaamse gewest is in voorbereiding.

Nu, bijna twee decennia na het van kracht worden van de basiswet is men nog steeds niet begonnen met het opmaken van streekplannen. Bij het afbakenen

van de grenzen ondervond men nogal wat moeilijkheden, vooral van politieke aard. Het K.B. van 3 februari 1976 was richtinggevend. In Vlaanderen vallen voortaan de streken samen met de provincies; nl. Antwerpen, Limburg, West- en Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant. Het kan moeilijk worden ontkend dat een dergelijke gelijkschakeling in de huidige omstandigheden wellicht het enige politiek haalbare alternatief was. Wel kan men zich de vraag stellen of men hier te doen heeft met homogene gehelen, zowel vanuit demografisch, economisch als vanuit sociaal standpunt, zoals door de wetgever indertijd werd bedoeld. De Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen (G.O.M.) kunnen in de toekomst een belangrijke bijdrage leveren ter realisatie van deze plannen.

Misschien wel het meest gekend zijn de gewestplannen. Zij vormen voorlopig het hoogst gerealiseerd niveau en basis voor het ruimtelijk beleid in België. Tevens vormen zij, bij afwezigheid van meer gedetailleerde, de basis voor bouw- en verkavelingsvergunningen, stedenbouwkundige attesten en grondaankoop voor sociale woningenbouw. Het betreft een grafisch, gekleurd plan dat de diverse bodembestemmingen vastlegt. Het bepaalt waar je woningen kan bouwen en waar industriezones voorzien zijn. Ook vonden landbouw, groene ruimten, recreatiegebieden, enz... een plaatsje in deze plannen. De grotere rechtszekerheid die hiervan het gevolg is wordt algemeen positief ervaren en nog versterkt door de algemene en bijzondere planologische voorschriften die deze plannen begeleiden.

Het Algemeen Plan van Aanleg (A.P.A.) is een gemeentelijk plan, dat de bestemming van de gronden bepaalt voor het ganse grondgebied van de gemeente. Het bestaan of in ontwerp zijn van gewestplannen welke het gehele grondgebied bestrijken, heeft vele gemeenten weerhouden een A.P.A.

op te stellen. Dit belet niet dat een dergelijk plan een eigen inhoud kan krijgen door de ruimtelijke problematiek op een gemeentelijk niveau te vertalen en bespreekbaar te maken.

Evenals het A.P.A. is het "Bijzonder Plan van Aanleg" (B.P.A.)

een grafisch, gemeentelijk document. Voor een deel van de gemeente worden de verschillende detailbestemmingen van de gronden bepaald. Een aantal stedenbouwkundige voorschriften, meer gedetailleerd dan voor een A.P.A., vergezellen het plan. Al te vaak wordt een dergelijk B.P.A. gedegradeerd tot een louter administratief document voor het bekomen van nationale en provinciale subsidies. Tevens is het een eenvoudige basis voor het afleveren van bouw- en verkavelingsvergunningen, waar iedereen zich achter kan verschuilen om elke discussie ten gronde te vermijden. Het plan schrijft het voor, dus...! Van een gewilde buurtontwikkeling, ontstaan uit overleg met de bevolking is zelden sprake.

Meer en meer komt het begrip structuurplan in de aktualiteit. In de wet op de stedenbouw en de ruimtelijke ordening is een dergelijk plan echter niet voorzien. Een structuurplan wordt in België dan ook niet aanvaard en heeft derhalve geen enkele juridische draagkracht. De goedkeuring geschiedt enkel door de gemeenteraad, eventueel na overleg met de provinciale dienst voor stedenbouw. Een structuurplan drukt ook de toekomstige visie, opties, prioriteiten en acties uit van het gemeentebestuur ten opzichte van het gemeentelijk grondgebied (verkeersschema, woningpolitiek...) In die zin wijkt het af van de klassieke gemeentelijke plannen die louter bodembestemmende zijn. Opgesteld voor een gehele gemeente of een buurt vormen ze een buitzaam instrument van ruimtelijke ordening. Een dergelijk plan moet een maximale inspraak garanderen, terwijl het onmiddellijk kan worden aangepast aan de tijds-evolutie. De afdwingbaarheid

kan evenwel in het gedrang komen, wegens het ontbreken van een juridische draagkracht.

Naast deze plannen bestaan nog een aantal nationale en gemeentelijke verkavelings- en bouwverordeningen die mede bepalend zijn voor de verschijningsvorm van onze steden, gemeenten en meer landelijke gebieden.

VAN IDEE TOT GEWESTPLAN.

Een goed inzicht in deze plannen is slechts mogelijk door ze in hun tijdsgeest te plaatsen, waardoor men hun huidige vorm beter begrijpt. De verplichting, opgelegd aan de gemeenten, om in het kader van de wederopbouw aanlegplannen op te maken werd een totale mislukking. Inmiddels werd men gekonfronteerd met een toenemende aftakeling van de bestaansruimte, een onstuitbare verspreiding van de lintbebouwing, oprukkende verstedelijking en een ongeordende industrialisering, dit alles gekoppeld aan een niet aangepast wegenpatroon. Aangetaste groenzones en sterk versnipperde landbouwgebieden bedreigden het platteland. De beleidsmensen, noch de administratie beschikten over doeltreffende instrumenten om deze aftakeling te stoppen. Het antwoord van de toenmalige minister van Openbare Werken op de gestelde problematiek was hoopgevend. Men voorzag om in één grote, gebundelde inspanning over te gaan tot het opmaken van gewestplannen voor het hele land.

Gekoncentreerd rond een aantal attractiekernen werden 48 gewesten afgebakend. Na raadpleging van de verschillende Bestendige Depu-

taties werden uiteindelijk de ontwerpers aangeduid. Het betreft hier privé groepen van stedenbouwkundigen - architecten, universitaire onderzoekscentra ofwel interkommunale verenigingen voor ruimtelijke ordening. Met deze interdisciplinair samengestelde groepen, die voor het eerst zowel de landelijke als de geurbaniseerde gebieden van het totaal nationaal grondgebied bestudeerden, werd door de staat een kontrakt afgesloten. Enkele algemene bepalingen, de methode en het aangeven van de uitgangspunten moesten borg staan voor een uniformiteit in het planverloop en de uiteindelijke wijze van voorstellen.

begrip, was een kaart op schaal 1/ 50.000 en een waar discussiedokument. Met al de belanghebbende nationale, gewestelijke en gemeentelijke overheden en instellingen werd overleg gepleegd. De hierna volgende inventaris van de bestaande toestand concentreerde zich rond het opnemen van het bodemgebruik en de juridische toestand ervan. Kortom alle voorgenomen of ontworpen werken, waardoor de bodem een nieuwe bestemming kreeg, werden in het plan opgenomen, dit naast landbouwkaarten en te beschermen landschappen. Een aantal deelplannen werden uiteindelijk gesynthetiseerd tot een voorontwerp-gewest-

HOOFDPRINCIPES

VAN HET
GEWESTPLAN,

De formulering van algemene tendenzen eigen aan het gewest was een eerste stadium in het planproces. De hieruitvolgende mogelijke en gewenste ontwikkelingen werden in een plan vastgelegd. Dit structuurplan, niet te verwarren met het huidige

plan, op schaal 1/ 25.000 in kleur. Na een tweede officieus overleg, werd het volledige dossier, samen met de definitieve besluiten voorgelegd aan de minister of zijn verantwoordelijke staatssekretaris. Het ontwerpplan werd dan onderworpen aan de officiële, bij wet

voorgeschreven procedure van openbaar onderzoek, waarna het bij Koninklijk Besluit werd goedgekeurd. Inmiddels zijn al deze procedures achter de rug en de gewestplannen een realiteit, die het ruimtelijk gebeuren in België drastisch beïnvloeden.

DE REGIONALE KOMMISSIE VAN ADVIES.

De gouverneurs werden belast met het openbaar onderzoek binnen hun provincie. Bestendige Deputatie, gemeenteraden en de bevolking van de betrokken gemeenten konden hun bezwaren schriftelijk indienen. Een Regionale Kommissie voor Advies (R.K.A.) kreeg de uiteindelijke scheidsrechterlijke functie toegewezen. Hiervan kon de bevoegde minister enkel in een reden omkleed advies afwijken.

Het is overduidelijk dat deze R.K.A. in het kader van de officiële inspraakprocedure een belangrijke rol speelde. Naast een aantal afgevaardigden van de regering, de Bestendige deputatie en leden van het schepenkollege uit de streek, bestaat de helft uit kandidaten die de voornaamste plaatselijke partikuliere belangen vertegenwoordigen. De ervaring heeft geleerd dat er relatief grote verschillen bestaan in de beoordelingswijze van de onderscheiden commissies. Algemene principes en criteria waren ver zoek. Het onvoldoende op de hoogte zijn van de algemene problemen in de streek en het ontbreken van een globale visie vormden een ernstige handicap bij het beoordelen van plannen. Zonder deze elementaire kennis is het immers onmogelijk na te gaan in welke mate bepaalde be-

zwaren overeenstemmen met of ingaan tegen de uitgangspunten van een plan. Een afweging van belangen of een onderzoek naar behoeften greep zelden plaats. Men gaf zich de moeite niet bepaalde zaken uit te diepen. Het waren geen adviezen van deskundigen, eerder lekenoverwegingen. Te veel onbevoegden moesten beoordelen over een gespecialiseerde materie. Hun geringe betrokkenheid was al te vaak gekoppeld aan vooraf ingenomen standpunten, gebaseerd op blinde belangenverdediging. Het openbaar maken van de leden in de commissie maakten hen wel uiterst kwetsbaar. Vrijwel alle betrokkenen werden voor het nemen van bepaalde beslissingen van buitenuit benaderd, door partikulieren, bedrijven, belangengroepen of politieke besturen, die hen onder druk trachtten te zetten. Dat de objectiviteit ver zoek was is inmiddels duidelijk gebleken.

In het aantal gemaakte bezwaarschriften is een sterke evolutie merkbaar. De groeiende ruchtbaarheid die aan de gewestplannen gegeven werd en de sensibilisering van de bevolking door actiegroepen en gemeentebesturen was hier niet vreemd aan. Een juist inzicht in het aantal "opmerkingen" is moeilijk te verkrijgen. Een enkel bezwaarschrift kan immers door velen ondertekend zijn of meerdere opmerkingen bevatten. Toch geeft het aantal ingediende bezwaarschriften ons een betrouwbaar beeld van de geleverde inspraak.

OVERZICHT VAN HET AANTAL BEZWAAR-
SCHRIJVEN PER GEWESTPLAN:

Veurne-Westkust	138
Oostende-Middenkust	1.972
Brugge-Oostkust	580
Diksmuide-Torhout	216
Ieper-Poperinge	280
Roeselare-Tielt	682
Kortrijk	401
Gentse en Kanaalzone	673
Eeklo-Aalter	267
Dendermonde	643
Oudenaarde	531
Aalst-Ninove-Geraardsbergen	1.835
St.-Niklaas	493
Antwerpen	16.174
Mechelen	737
Turnhout	2.395
Herentals-Mol	2.911
Neerpelt-Bree	1.278
Hasselt-Genk	4.200
St.-Truiden-Tongeren	805
Aarschot-Diest	1.362
Leuven	1.936
Tienen-Landen	448
Halle-Vilvoorde-Asse	3.518

De beperkte termijn waarover men beschikte en het groot aantal bezwaarschriften en opmerkingen leidde tot een onvermijdelijke oppervlakkigheid. Uiteindelijk werden slechts in 387 gevallen door de bevoegde minister met een gemotiveerd advies van de commissiebesluiten afgeweken.

INSpraak VAN DE BEVOLKING.

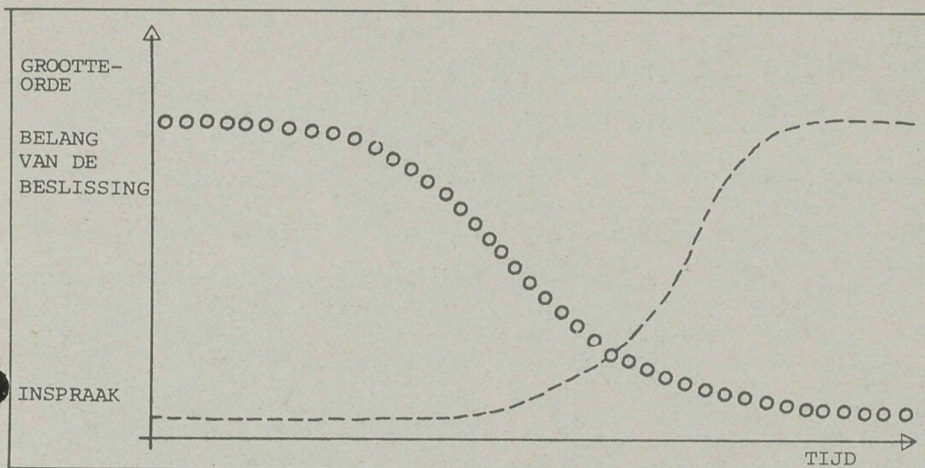
Inspraak in allerhande materies is een van de meest besproken thema's in de huidige bestuurspraktijk van onze samenleving. Door het betrekken van de bevolking bij het plangebieden poogt men het een democratisch karakter te geven. Niet zo lang geleden

waren technici en beleids-
mensen de alleenheersers. Deze
technocratie werd dan ook niet
door iedereen toegejuigd.

In het openbaar onderzoek, voor-
zien bij de wet, konden de betrok-
kenen hun bezwaren op de gewest-
plannen kenbaar maken. Een zekere
drempelvrees werd vastgesteld.
Niet alleen het ter inzage liggen
van deze plannen in het stad-
huis, maar ook het feit dat de
opmerkingen schriftelijk en aan-
getekend aan de provinciegouver-
neurs overgemaakt moesten worden,
belette heel wat mensen te reage-
ren. Ook het gebruikte vakjargon
bevorderde de inzichtelijkheid
niet. Dit gebeurde op een ogen-
blik dat de hele procedure al
een hele weg had afgelegd. Het
is dan ook begrijpelijk dat
echte ingrijpende wijzigingen niet
meer mogelijk waren. De "grote"
inspraak situeerde zich op een
ogenblik dat de definitieve voor-
stelling werd bepaald voor het
wettelijk van kracht worden.

Men krijgt de indruk dat over de
breedte en het tracé van een weg
nog wel valt te praten. De vraag
of de weg er inderdaad moest
komen was al lang niet meer ter
diskussie. De belangrijkste be-
slissingen waren immers genomen
en ingetekend. Zo wordt inspraak
herleid tot inspraak over reeds
afgewerkte plannen of tot tegen-
spraak.

Onderstaande figuur geeft op
een duidelijke en overzichtelijke
wijze aan op welke ogenblikken
in het planningsgebeuren de
meeste fundamentele en bepalende
beslissingen worden genomen en
hoe de traditionele inspraak zich
daartegen verhoudt.

De tijdens het openbaar onderzoek ingediende bezwaarschriften bevatten weinig of geen belangrijke, kritische opmerkingen. De inspraak bewoog zich over het algemeen op een laag niveau. Essentiële elementen werden niet in vraag gesteld. Praktisch alle opmerkingen werden dan ook ingegeven door eigenbelang. Een bijna uitdrukkelijke gerichtheid op detailaanpassingen was er het praktisch gevolg van. Het overgrote deel betrof het verkrijgen van meer woonzone ten nadele van het landelijk gebied. Ook de opmerkingen van de meeste gemeentebesturen gingen in de richting van meer woonbestemming, grotere woonuitbreidingen, meer lintbebouwing, industrieterreinen of ambachtelijke gebieden. Slechts uitzonderlijk kwam het behoud van agrarisch gebied of groene ruimte aan bod.

Inspraak is een voorwaarde voor creatieve planning. Door de bevolking actief te betrekken kan een inhoudelijke verbetering van de planvoorstellen worden verwacht. Het brede publiek bezit immers een zeer gevarieerde, actuele informatie. Hiermee ver-

wijzen we niet zozeer naar een technische kennis. Hoewel vaak gebaseerd op persoonlijke belangen, hebben de betrokkenen ideeën om de problemen op een andere wijze op te lossen. Zij vormen zo een bron van creativiteit en variëteit in de planning. Naarmate planners en overheid meer geneigd zijn oor te verlenen is de kans op het vinden van een aan de situatie aangepaste oplossing groter. Mits het verschaffen van aangepaste informatie en het tijdig sensibiliseren van de bevolking voor de problemen kan vanaf het begin een "echte" inspraak mogelijk zijn. Het kunnen mee beslissen over de opbouw en de organisatie van de toekomstige samenleving is een onvervreemdbaar recht van elke individu en van elke gemeenschap.

Volgende maand publiceren we het tweede deel van ons dossier, waar het meer bepaald over het wonen, de integratie en het beleid, de praktische toepassing en een nieuwe aanpak zal gaan.

Belgische Dierenhandelaars schaakmat?

HARRY F. SCHRAM (1).

Als de politieke omstandigheden meezitten, ratificeren Kamer en Senaat nog voor het begin van het parlementair reces de Konventie van Washington. België zal dan het 69ste land zijn dat deze belangrijke stap zet. Nochtans behoorde België tot die staten die in 1973 de Konventie ondertekenden.

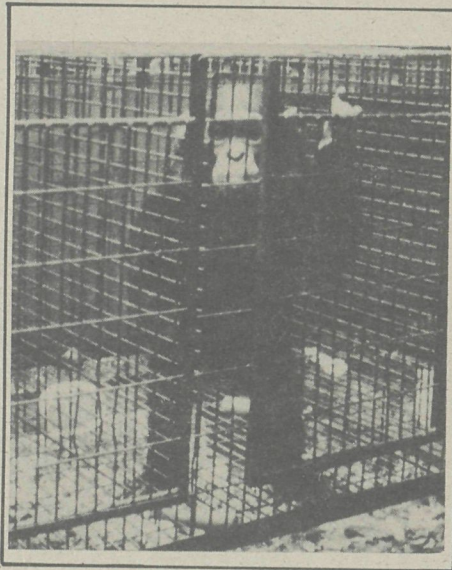
Allerlei typisch Belgische toestanden, maar vooral de traditionele regeringswisselingen zijn er de oorzaak van dat de bevoegde minister van Buitenlandse Zaken, Nothomb pas medio maart jl. een wetsvoorstel kon indienen bij de Senaat.

Op internationaal vlak waren er de laatste maanden heel wat veranderingen. Begin maart kwamen in New Delhi, India, de lidstaten van de Konventie samen. Belangrijke tekst- en bijlagenaanpassingen van de Konventie werden goedgekeurd. Zo zullen douane- en andere autoriteiten zonder veel determineerwerk vast kunnen stellen met welke al dan niet beschermde diersoort ze te maken hebben. Het vervalsen van in- en uitvoerdokumenten zal praktisch onmogelijk worden en wie zich binnen pakweg een jaar nog een papegaai wil aanschaffen moet er rekening mee houden dat hij dan de wet overtreedt....

Deze ontwikkelingen worden in dit artikel behandeld.

EEN PAKT VOOR DE TOEKOMST...

Op 3 maart 1973 werd in Washington, op initiatief van de IUCN (Inter-

nationale Unie voor Natuurbeschoud) de "Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora" ondertekend. Bij de ondertekening waren aanvankelijk bijna uitsluitend geïndustrialiseerde landen betrokken, daar de Konventie gebaseerd was op de Amerikaanse Endangered Species Act. Enkele jaren later steeg het aantal ontwikkelingslanden die de Konventie ondertekenden en sedert dit jaar zijn zij in de meerderheid. Zo hoort het ook, want vooral zij zijn het die hun natuurlijke hulpbronnen en soortenpatrimonium zien teloor gaan door toedoen van enkele invoerende industriestaten. Het is voor deze landen van enorm belang dat de Konventie van Washington net zo goed een handelsovereenkomst is, als een natuurbescher-

mingsverdrag. Indien de natuurlijke rijkdommen van de Derde Wereld verstandig gebruikt (en niet verbruikt) worden, kan dat de toestand in deze landen gevoelig verbeteren. Technisch-juridisch gezien, is de Konventie een zeer complex geheel. Sterk vereenvoudigd worden de soorten waar het in de Konventie om gaat, in drie categorieën onderverdeeld. Dat zijn de drie bijlagen bij de Konventie.

De eerste bijlage vermeldt die soorten waarvan gevreesd wordt, dat ze binnen zeer korte tijd zullen uitsterven als de handel in deze dieren of hun produkten niet volledig stopgezet wordt. In deze bijlage staan een aantal apensoorten (waaronder alle mensapen), een vijftiental walvisachtigen, de meeste wilde katachtigen, alle neushoorns, de meeste amazonepapegaaien en krokodilachtigen, vele fazanten en zeldzame woestijnplanten (kaktussen).

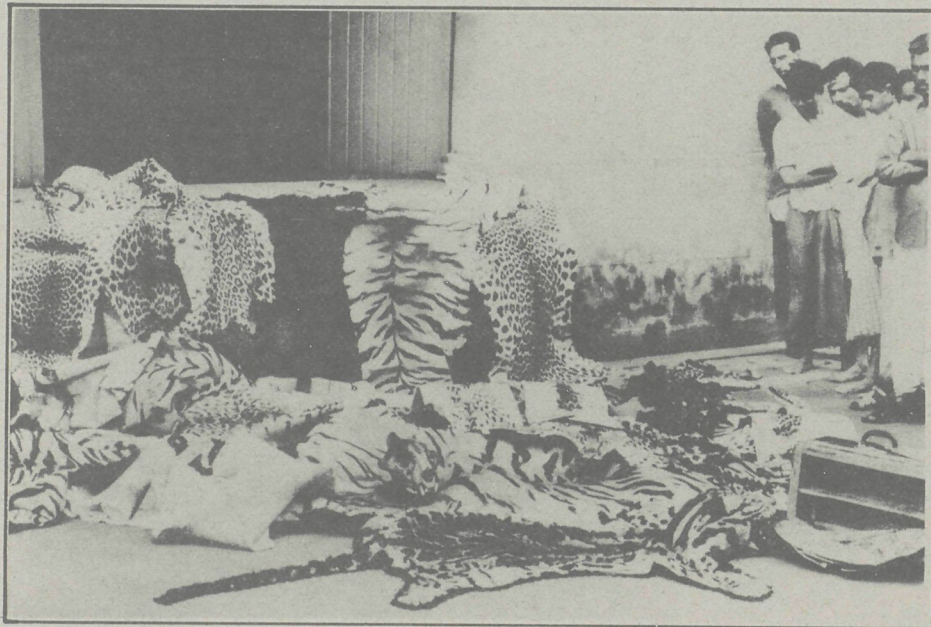
De tweede bijlage vermeldt die soorten waarvoor de handel tot een minimum beperkt is, zodat het erg moeilijk is om nog een "specimen" van deze soorten te bekomen voor kommerciële doeleinden. Dit zijn alle andere apen die niet op bijlage 1 staan, alle andere walvisachtigen, alle andere katachtigen, een twintigtal hoefdieren, vier flamingosoorten, alle andere papegaaien en parkieten (vanaf juni '81), alle uilen, alle roofvogels, alle land- en zeeschildpadden, alle krokodillen en kaaimannen, alle reuzenslangen enz... Tenslotte is er de derde bijlage, welke helaas weinig wordt gebruikt. In deze bijlage kan een bepaalde lidstaat soorten laten opnemen die in dat land (en meestal niet in andere landen) bedreigd en dus beschermd zijn. België kan hier alle bij ons beschermde dieren en planten in laten opnemen, ook als die elders nog te algemeen voor-

komen om de totale populaties als bedreigd te beschouwen.

Normaal is het verhandelen of voeren van soorten uit bijlage 1 slechts in enkele uitzonderingsgevallen toegelaten zoals voor onvervangbare wetenschappelijke doeleinden, of als het gekweekte dieren betreft en uiteraard in het belang van de soort (overplaatsing). Om een dier of een produkt van een dier (bv. ivoor) uit bijlage 2 te verhandelen zijn twee vergunningen nodig. Een eerste van het land van herkomst, welke slechts zou mogen afgeleverd worden, als het vangen, bejagen of op een andere wijze bemachtigen van de specimens, de soort als geheel niet in gevaar brengt. Een tweede vergunning wordt eventueel later afgeleverd door het invoerend land. Deze wordt normalerwijze afgeleverd als de koper of invoerder kan bewijzen dat ook hij geen schade toebrengt aan het voortbestaan van de soort waar het om gaat. Wie bv. in Brazilië apen laat vangen, zogezegd om er een kweekexperiment mee op te zetten, maar in werkelijkheid de dieren voor kosmetika uitprobeert, of bij aankomst onmiddellijk doorverkoopt bij een exotisch delikatessenrestaurant, valt hier dus door de mand. Dieren uit de derde bijlage mogen slechts ingevoerd worden als een vergunning van het exporterende land kan worden voorgelegd. De bijlagenlijsten zijn gebaseerd op veldonderzoekingen en de analyse van handelsstatistieken i.v.m. bedreigde soorten. Deze gegevens zijn uiteraard veranderlijk. Daarom komen de lidstaten van de Konventie elke twee jaar samen om de bijlagen aan te passen en ervaringen met o.m. smokkel, vervalsingen van dokumenten enz. te bespreken. Begin maart jl. werd voor de derde maal op dit niveau vergaderd te New Delhi, de hoofdstad van India.

Bij de zittingsopening zei de sekretaris-generaal, de Canadees Peter Sand : "De Konventie is meer dan zomaar een verdrag over bedreigde diersoorten. Het is een pakt tussen de huidige en de toekomstige generaties..."

al dan niet op grote schaal fokken van wilde dieren binnen hun natuurlijk verspreidingsgebied. Dit proces wordt toegepast met krokodillen (o.a. in Papoea-Nieuw-Guinea), zeeschildpadden (Guyana, Suriname) en enkele antilopen-

Huiden van tijgers en panter, in beslag genomen van een Italiaanse handelaar op de luchthaven van Calcutta.

OOK EEN PAPEGAAI MOET ZIJN PAPIEREN BIJHEBBEN...

In Delhi werden belangrijke voor-deringen gemaakt. Nu de Konventie reeds enkele jaren werkt (in sommige landen, dan toch), hebben alle betrokken partijen heel wat op- of aanmerkingen. Men stelde voor om eenvormige en onvervals-bare dokumenten te gebruiken, om aldus vervalsingen te voorkomen. Dit voorstel wordt verder bestu-deerd en naar alle waarschijnlijk-heid komen die eenvormige formu-lieren er binnen afzienbare tijd. Andere landen zaten met problemen i.v.m. "ranching". Ranching is het

soorten (Zambia en Zuid-Afrika). De meeste ranchingprojekten lopen in natuurreservaten of nationale parken, en niet in dierentuinen of kwekerijen. Is een dier dat uit zo'n gebied komt nu wild of ge-kweekt? Ranching lijkt een zeer belangrijke vooruitgang, maar geen enkel ranchingprojekt slaagt er totnogtoe in, om de vraag naar een bepaald produkt volledig te be-vredigen. Er worden nog steeds dieren uit de natuur weggehaald en het is niet zo moeilijk om deze exemplaren te laten doorgaan als produkten van een ranchingprojekt. Ranching is eveneens in grote mate afhankelijk van allerlei moeilijk te controleren omstandigheden,

zoals weersomstandigheden enz... In periodes dat de produktiviteit lager ligt, is de verleiding voor de ranchers groot om in hun reservaten (of daarbuiten) een aantal dieren omwille van het behoud in leven te houden. Dat neemt niet weg, dat goede ranchingprojecten zoals het krokodillenplan van de regering van Papoea-Nieuw-Guinea een grote kans op slagen hebben. Daarom werd rond deze problematiek een speciale werkgroep opgericht, die tegen de volgende bijeenkomst (in 1983 in Botswana) een verslag moet uitbrengen.

Ook dit jaar bracht men wijzigingen aan in de bijlagen. Vele soorten verhuisden van de tweede naar de eerste bijlage. Niets optimistisch dus. Het omgekeerde kwam slechts uitzonderlijk voor, met meestal een merkwaardig bijjsmaakje. Zo staat op bijlage 1 de Giervalk (*Falco rusticolus*), een grijswitte roofvogel van de Noordpoolstreken. Deze dieren zijn sinds mensenheugenis fel begeerde objecten voor valkeniers met uitgebreide financiële mogelijkheden. Nu beweerden de afgevaardigden van de Verenigde Staten van Amerika te Delhi dat de Giervalk sterk in aantal toeneemt, zodat het verantwoord is er een aantal te vangen. Van deze toename hadden de andere landen waar de soort voorkomt echter niets gemerkt, zodat van een overplaatsing naar bijlage 2 geen sprake kon zijn voor o.m. Denemarken, Groenland en Noorwegen. De Amerikanen hielden voet bij stuk en plaatsten de Amerikaanse populatie van de Giervalk op bijlage 2. In hun relaties met de Arabische oliesjeiks zijn giervalken immers belangrijke relatiegeschenken....Overigens hadden de V.S. vele goede voorstellen ingediend bij het CITES-sekretariaat te Gland, Zwitserland. Dit onder Carter's administratie. Reagan's volgelingen in Delhi

trokken drie kwart van de Amerikaanse voorstellen in.

Belangrijk was het voorstel van o.m. Groot-Brittannië en Australië, om alle soorten papegaaien en parkieten op bijlage 2 te zetten, behalve natuurlijk een dertigtal soorten die reeds op bijlage 1 staan en de Grasparkiet, Valkparkiet en Indische Halsbandparkiet die met duizenden overal gekweekt worden. Papegaaien worden zelden in gevangenschap gekweekt, zodat de ongeveer één miljoen papegaaien die jaarlijks gevangen worden, allemaal van wilde populaties afkomstig zijn.

Dit papegaaienbesluit is voor België, een belangrijke invoeren transithaven voor deze vogels, belangrijk. Wie binnen enkele jaren nog een gevederde gespreksgenoot wil bezitten, zal een kip moeten leren praten...

Dit is alvast een belangrijke stap in de richting van het "reserve-listing"-principe, waarrond een speciale kommissie werd opgericht. Reserve-listing gaat ervan uit dat alle soorten beschermd zijn, behalve diegenen waarvan bewezen kan worden dat de handel erin geen gevaar voor het voortbestaan van de soort meebrengt.

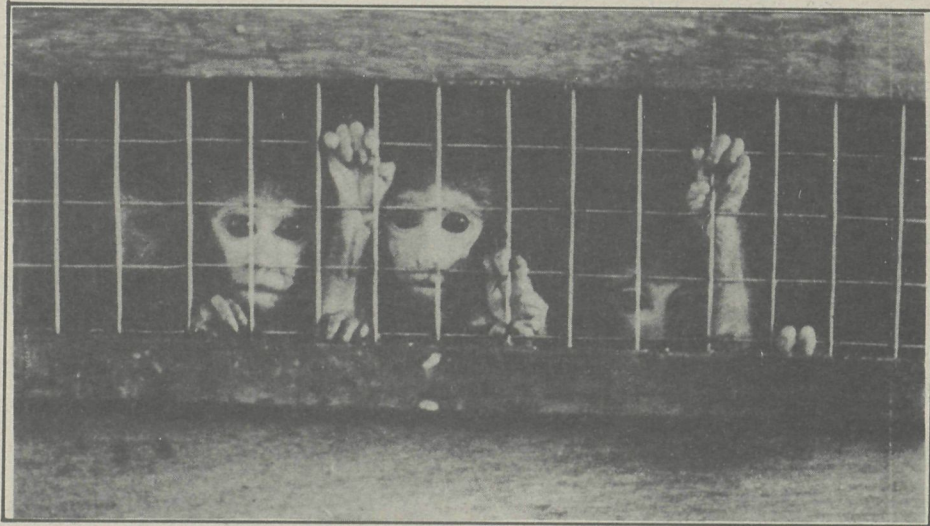
EINDELIJK

In een recente televisie-uitzending over de Belgische dierenhandel (soms ook "Belgian Connection" genoemd), werd ons land als het Mekka van de internationale dierenzwendel, het Eden van de bonthandelaars en het Eldorado van de beleggers in ivoor bestempeld. Officiële cijfers zullen U overtuigen: volgens de Dienst Statistiek van de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel voerde

België in 1979 voor bijna 119 miljoen frank aan levende wilde dieren in, met een totaal gewicht van maar liefst 346 ton zonder de aquariumvissen mee te rekenen. In dezelfde periode voerde België eveneens 926 ton walvissen- en zeehondenvlees en kikkerbillen in. Voeg daarbij nog 868.000 kg. aquariumvissen (71 miljoen frank) en niet minder dan 500 ton ivoor, walvisbaleinen enz. en het is duidelijk dat het hier niet meer om enkele aapjes of papegaaitjes gaat. Hier is grof geld mee gemoeid. Eén kilogram ivoor kost tegenwoordig rond de 200 frank. Met die 500 ton ivoor is 100 miljoen frank gemoeid.

uitvoering belast worden.

De Belgische versie van de Konventie ziet er geruststellend uit, maar helemaal bevredigd zijn we niet. Teoretisch gezien zijn er heel wat uitzonderingen mogelijk. Toch is het het vermelden waard dat een hoge ambtenaar van Nothomb, Baudouin de Callataÿ, onlangs op een o.a. door B.B.L.-Vlaanderen te Brussel georganiseerde perskonferentie beloofde de natuurbeschermingsorganisaties bij de uitvoering te betrekken. Ook op internationaal vlak hebben de natuurbeschermingsgroepen, evenals de andere belanghebbenden, zoals jagers, bonthandelaars enz. hun zegje, en dat levert vaak goede

Rhesusapen, vanuit Bangkok naar Brussel gesmokkeld voor een Belgische dierenhandelaar.

Na jarenlang politiek en administratief geharrewar werd eindelijk een Belgisch wetsontwerp bij de Senaat ingediend. De minister van Buitenlandse Zaken is verantwoordelijk maar de controle en de technische kanten van de zaak komt in handen van de minister van Landbouw. De Nationale Plantentuin en het Koninklijk Instituut voor Natuurwetenschappen zullen met de

resultaten op.

De natuurbeschermingsorganisaties dienen zo vlug mogelijk bij de toepassing van de Konventie op nationaal niveau betrokken te worden. Alleen dan kan deze zwarte bladzijde misschien omgedraaid worden.

- (1) Projektleider Bedreigde Fauna en Flora van Natuur 2000

Milieu-film-festival: een evenement.

LIEVE GRAULS.

1ste Internationaal filmbiënnale
over het leefmilieu.

Tema: HABITAT en landschap.

23-29 maart 1981.

Chartreuse de Villeneuve- Lez-
Avignon, Frankrijk.

Georganiseerd door de Europese
Kultuurstichting (Amsterdam)

Het was slechts in het begin van
deze eeuw dat Franse staat begon
met de redding van dit historisch
monument.

Het eerste internationaal filmfes-
tival over het leefmilieu is achter
de rug. Resultaat: 165 inzendingen,
films uit 18 landen met 700 deel-
nemers. Eén zuiderse lenteweek
lang in het Kartuizerklooster
("La Chartreuse") van Villeneuve-
Lez-Avignon, waar het Europees
Bureau voor Milieuzaken (BEE/EEB)
tijdens dezelfde periode een bij-
eenkomst organiseerde voor de
uitgevers van milieutijdschriften.
Hierdoor had ook Milieurama de
gelegenheid om de sfeer te proeven
van dit Europees gebeuren.

DE "CHARTREUSE DU VAL DE BENEDICTION"

Na zijn verkiezing in 1352, schonk
paus Inocentius VI (tijdens het
grote Westerse schisma woonachtig
te Avignon) de grond die hij bezat
te Villeneuve-Lez-Avignon. De ge-
bouwen waren oorspronkelijk voor-
zien voor 12 religieuzen. In de
loop der tijden vergrootte het
Kartuizerklooster zijn rijkdom, zijn
invloed en zijn schoonheid: met
zijn drie kloosters is het
grootste van Frankrijk,
nl. 2,5 ha gebouwen.

Toen de gebouwen per
opbod verkocht werden tijdens de
revolutie, de schatten en kunst-
werken verspreid werden, werd de
"Chartreuse" zwaar beschadigd.

Onlangs stichten de "Caisse Natio-
nale des Monuments et des Cites"
in overleg met de bevolking van
Villeneuve het Centrum voor Onder-
zoek naar Creatie en Animatie op.
(In het Frans afgekort CIRCA) .

Het CIRCA heeft tot doel nieuw
leven te blazen in dit prestigieus
historisch gebouwenkompleks door
er onderzoekers en scheppers uit
de artistieke wereld te ontvangen.
Dat het CIRCA in haar opzet ge-
slaagd is door het filmfestival
binnen haar muren te laten door-
gaan, lijdt geen twijfel: wat de
eerste dagen op een doolhof leek,
werd na een tijdje herschapen tot
een "dorp" (in de goede betekenis
van het woord) met een zonover-
goten plein met de St. Jansfontein,
de geanimeerde voor- en nagesprek-
ken rond een binnenkoer voor de
"Tinel, de oude refter van de
Kartuizers waar de projecties ge-
houden werden en de gezellige
(Franse) middagmalen in de oude
bakkerij.

Dat dit eerste filmfestival nog
door vele andere zal gevolgd worden
is een feit. De 700 deelnemers
hebben dit bewezen, samen met de
tientallen nevenmanifestaties die
druk bezocht werden, zoals de
tentoonstelling over de ekologische
kartering van de Europese gemeen-

schap, over de milieu-effekt-rapportering van het Franse milieu-ministerie, het kollokwium over het "Thorn Memorandum" waarop we in het volgende nummer verder zullen ingaan.

de Europese Kulturele Stichting (met zetel te Brussel en waarvan L. Tindemans voorzitter is) en nationale komitees in de meeste Europese landen.

DE EUROPESE KULTUURSTICHTING.

De Europese Kultuurstichting die het filmfestival organiseerde, is een onafhankelijke privé vereniging die in 1954 werd opgericht en zijn zetel heeft in Amsterdam. Zijn doel is de bevordering van kulturele, wetenschappelijke en edukatieve activiteiten met multinationalaal of Europees karakter en in het algemeen, het streven naar een beter begrip van de Europese volkeren. Buiten het subsidiëringsprogramma voor zeer specifieke kampagnes, is de stichting in Europa actief via een net van twee instituten en drie centra,

Tijdens zijn openingswoord benadrukte Ynso Scholten, voorzitter van de Europese Kultuur Stichting, de nood aan Europese samenwerking op het vlak van de milieubescherming. Ongetwijfeld wordt een ruime uitwisseling van informatie en ideeën verzekerd door het stimuleren van filmprodukties. Daarenboven ligt deze biënnale volledig binnen de doelstellingen van de Stichting en stemt ze volledig overeen met twee werkerterreinen die zijn voorkeur genieten: edukatie en leefmilieu.

Ynso Scholten drukte daarover de hoop uit dat dit filmgebeuren in de toekomst zou mogen bestendigd worden. Dat dit geen ijdele hoop

is, werd bevestigd door Jean Dorst zoogdier- en vogelspecialist, directeur van het Franse Instituut voor Natuurwetenschappen en voor deze gelegenheid voorzitter van de jury: de volgende biënnale zal in 1983 in Nederland gehouden worden onder het motto "Water".

Gemeenschap (film die de Europese dimensie van de problemen het meest verduidelijkte)
LITTORAL DEVASTE (Frankrijk).

Speciale prijs van het Europees parlement:

FRONTIER: PEOPLE OF THE BARRIO.

Tenslotte geven we hier het palmares van het festival te Avignon.

Prijs van de reportagefilm:
LA MAISON DES FRANCAIS (Frankrijk).

Prijs van de documentaire film:
PARQUE NATURAL DA SERRA DA ESTRELA (Portugal).

Prijs van de fictie-film:
DREAM CITY (Engeland).

Prijs van de educatieve film:
I QUADERNI DI HABITAT: LA MEMORIA (Italie).

Prijs van de onderzoeksfilm:
ZIELEN W MIESCIE (Polen).

Speciale prijs van de Europese

Speciale prijs van de Raad van Europa:
1253ZA EDIN DEN (Bulgarije).

Speciale prijs van de jury:
METSURIT (Finland).

Prijs van de Europese Kultuurstichting:
POOL OF LIFE, LIVERPOOL'S PAST, PRESENT AND FUTURE (Engeland).

Speciale vermelding:
DE VELUWE, GROTE GRAZERS EN SNELLE SNOEIERS (Nederland).

ANDIA I AGNOSTI ELLADA (Griekenland)

SACRIFICE AREA (Nederland).

INVENTAIRE DES CAMPAGNES: LES TOITS ET LES FOYERS (Frankrijk).

Naar een Europees milieubeleid ?

ROELAND DIRKS.

Einde maart stonden te Avignon Europa en zijn leefmilieu in het brandpunt van de belangstelling. In het prachtige kader van de voormalige abdij van Villeneuve hadden drie belangrijke activiteiten plaats: de eerste Europese biënnale van de milieufilm, een tentoonstelling over ekologische kartering in Europa en de derde bijeenkomst van de Europese uitgevers van milieutijdschriften.

Het Europees Bureau voor Milieuzaken (EEB), waarvan de Bond Beter Leefmilieu (Vlaanderen) lid is en dat al zeven jaar lang ijvert voor een Europees milieubeleid, bracht een dertigtal publicisten samen, meestal afkomstig uit de landen van de gemeenschap.

Naast de konkrete afspraken van onderlinge samenwerking, werd ook ruim aandacht besteed aan de werking van het EEB, de Europese kommissie en het Europees parlement.

In deze bijdrage besteden wij vooral aandacht aan de activiteiten van het EEB, met de bedoeling deze in Vlaanderen meer ingang te doen vinden en onderstrepen we zijn belang in onze gemeenschappelijke strijd, ten bate van mens, natuur en milieu.

In ons volgend nummer verschijnt een artikel over het memorandum dat het EEB op 6 januari jongstleden zond naar de nieuwe voorzitter van de Europese kommissie, Gaston Thorn en dat betrekking heeft op het Europees milieubeleid voor de periode 1981-1984.

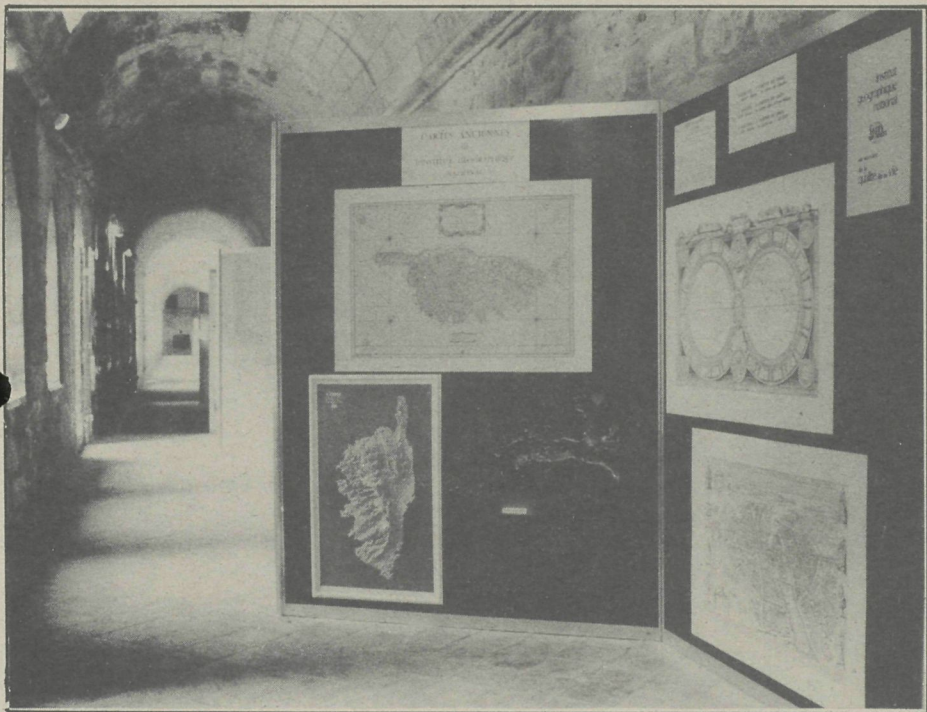
TEGENSTELLING EKONOMIE-MILIEU AFBOUWEN.

In de Europese Gemeenschap zijn bijna acht miljoen mensen werkloos. Op korte termijn zijn de economische vooruitzichten somber, zodat tewerkstelling de belangrijkste bekommernis zal blijven van de politici. De tegenstelling tussen economische ontwikkeling en natuur- en milieubescherming is niet nieuw. De wereldstrategie voor natuurbehoud van 5 maart '80 bevat belangrijke argumenten voor de bescherming van natuurlijke hulpbronnen en een behoudzame economische evolutie, waarbij mens en milieu centraal staan. In de toekomst moet de relatie tussen milieubeleid en economische politiek worden verbeterd en hun doelstellingen meer op elkaar worden afgestemd. Daartoe wil het EEB bijdragen, ondermeer door zijn talrijke kontakten met instellingen van de gemeenschap, nationale administraties, experts en niet-gouvernementele organisaties.

HET EEB IN 1980.

In 1980 waren de activiteiten van het EEB vooral gericht op giftige stoffen, landbouw, natuurbehoud, kernenergie, zwaar verkeer, verpakking en afval.

Naar aanleiding van de internationale konferentie over giftige stoffen, die plaats had te Bonn van 11 tot 14 juni 1980 werd een resolutie goedgekeurd met betrekking tot de controle op toxische bestanddelen. Ook werd gestart met een uitgave van een nieuwsbrief

De Europese Gemeenschap organiseerde te Avignon een merkwaardige tentoonstelling over ekologische kartering. De bedoeling is te komen tot een eenvormig Europees informatiesysteem over de toestand van het leefmilieu.

over deze materie door Natuur en Milieu en de National Audubon Society te New York. Zowel de tekst van de verklaring van Bonn als deze nieuwsbrief zijn te verkrijgen bij het EEB Vautierstraat, 31 te 1040 Brussel.

Aan de landbouwkommissie van het Europees parlement werd voorgesteld om een hoorzitting te organiseren over de gemeenschappelijke landbouwpolitiek en milieu, omdat teveel gepraat wordt over prijzen en te weinig over landschapsvernieling, verdwijnen van diersoorten, overdreven gebruik van pesticiden en het aanwenden van een te beperkt aantal teeltvariëteiten.

De inspanningen voor natuurbehoud namen toe, vooral na de goedkeuring van de richtlijnen over vogelbescherming en de aanstelling van een groep experts, om te waken over de toepassing ervan. Het invoerverbod op walvisprodukten, uitgevaardigd door de Europese ministerraad op 12 december 1980 en het tot stand komen van een tekst over de toepassing van de Konventie van Washington in de gemeenschap getuigen van een nieuwe aanpak, al formuleerde het EEB heelwat kritische opmerkingen op het ontwerp. Ook werd, met de steun van het World Wildlife Fund, een speciale nieuwsbrief gepubliceerd naar aanleiding van de derde

bijeenkomst van de ondertekenende landen van de Konventie van Washington te New Dehli van 25 februari tot 9 maart 1981.

EEB-KALENDER '81.

7-9 mei: Energie (Ispra en Milaan)
15-16 mei: Bosbouw (Utrecht)
12-13 juni: Giftige stoffen (Bonn)
23 sept: Natuurbehoud (Brussel)
24-25 sept: Wereldstrategie (Brussel)
december: Economie (Brussel)
Bijkomende informatie: telefoon
02/647.01.99.

Inzake energie bleef het EEB bij zijn standpunt: kernenergie lost de Europese energieproblemen niet op, maar houdt onnodige risico's in voor milieu en bevolking. Het publiceerde ook commentaar op de vier resoluties van de Europese ministerraad, eenparig goedgekeurd op 18 februari 1980 en beter bekend onder de benaming "Nuclear

Trilogy". Ook werd heelwat aandacht besteed aan de bijeenkomst over energiebeleid van 7 tot 9 mei 1981 te Ispra en Milaan.

Bezwaren van het EEB tegen de Europese voorstellen inzake zwaar vrachtvervoer en mogelijke energiebesparingen in deze sektor werden op 5 april en 27 en 28 november 1980 bekendgemaakt.

Voor wat betreft verpakking en afval is het EEB voorstander van een beleid op termijn, waarbij een algemene afbouw van de verpakingswoede streefdoel moet zijn, en waardoor bijgevolg ook de nadelige invloed op het milieu zal afnemen. Deze standpunten werden zowel op konferenties in juni te Londen als in november te Den Haag verdedigd.

Tenslotte steunt het EEB de inspanningen van de Antarctica en Southern Oceans Coalition om te komen tot een konventie ter bescherming van het leven en de natuurlijke hulpbronnen in het zuidpoolgebied.

UITSPRAKEN

OMTRENT

VERKEER

"VAN 100 TOT 0 KM PER UUR IN 1 SEKONDE",

OF HOE KRANKZINNIG WE TEKEER GAAN.

DOOR DRIES JAGENEAU, MET ILLUSTRATIES VAN MARLEEN JAGENEAU.

EEN HONDERTAL BLADZIJDEN RAKE EN SPITSVONDIGE UITSPRAKEN OMTRENT

VERKEER, GEDRUKT OP KRINGLOOPPAPIER EN VERKRIJGBAAR VOOR 135 FR.

OP REKENINGNR. 427-9082201-48 VAN DE BOND BETER LEEFMILIEU-VLAANDEREN.

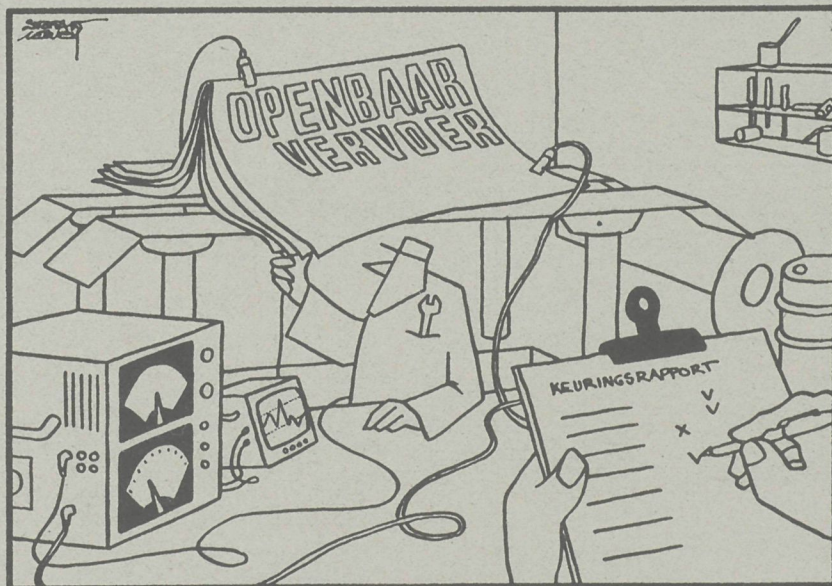
Inspraak.

BETER OPENBAAR VERVOER:
JA GRAAG!

ROEL DE JONG

Bezuinigen, inleveren... onze oren gonzen ervan, maar door deze aanhoudende koorzang zouden we wel eens een aantal valse noten kunnen horen, zeker wat betreft het aantal vervoervoorzieningen. Men kan instemmen met een zekere matiging in de sektor mobiliteit, maar tegelijkertijd moet het openbaar vervoer meer gestimuleerd

voor industrie, handel, klinieken. Ook een konsekwent doorstromingsbeleid kan leiden tot besparingen: de auto's moeten verdwijnen vóór de wielen van de trams en bussen. Het openbaar vervoer moet BOVENGRONDS, in eigen banen voorrang krijgen. Dit kost praktisch niets (hoogstens wat extra verf voor wegmarkeringen) en het openbaar

worden. Besparingen kunnen doorgevoerd worden op verschillende vlakken, door een daadwerkelijke ruimtelijke ordening. Het is duidelijk dat dit tot een vermindering van het transport moet leiden, in tegenstelling van de huidige politiek van de afgelegen wijken, lintbebouwing, nieuwe vestigingen

vervoer herwint aan snelheid en regelmaat, wat ongetwijfeld tot meerontvangsten zal leiden. De grote besparingen vormen echter het overbodig worden van het geldverslindende ONDERGRONDS vervoer. Het ondergronds vervoer kan in bijna alle gevallen vervangen worden door evenwaardig bovengronds

vervoer, dit weliswaar ten koste van de auto, maar dit moet de bedoeling zijn. Welke besparingen dit oplevert kan men zich inbeelden als men weet dat elke bijkomende ondergrondse tramhalte per jaar 15 miljoen bijkomende exploitatiekosten geeft.

Ook een fusie van stad- en streekvervoer dringt zich op. Op lange termijn kan dit miljarden besparingen opleveren, omdat zo parallelle (en mekaar bekonnenderende) trams- en buslijnen kunnen opgeheven worden.

Dit alles, samen met een gefundeerde en commerciële aanpak van het openbaar vervoer, waarbij aangepaste tarieven en een betere informatie van het publiek onontbeerlijk zijn, kan leiden tot efficiënte besparingen.

Een verschuiving ten voordele van het openbaar vervoer zou tevens betekenen dat de oliebrandstof rationeler aangewend wordt. De olie-invoer is trouwens grotendeels verantwoordelijk voor de deficitaire handelsbalans, mede oorzaak van de huidige economische moeilijkheden. De achteruitstelling van het openbaar vervoer tijdens de betere jaren, waardoor het zowel kwantitatief als kwalitatief ten achter bleef, heeft tot gevolg dat het openbaar vervoer niet kan tegemoet komen

aan de huidige behoeften: zo zitten bus en tram op de spitsuren werkelijk al te vol, en zijn heelwat plaatsen niet of niet altijd (op de gewenste tijdstippen) bereikbaar.

Het is daarom niet meer dan logisch dat nieuwe investeringen gedaan worden in trein, tram en bus en dat de nodige kredieten vrijgemaakt worden voor hun exploitatieverbeteringen. Het geld kan best gevonden worden door drastisch te snoeien in de wegenbouw en de afwerking van semi-metro avonturen moet overgenomen worden van Verkeerswezen door Openbare Werken. Onderzoekingen hebben uitgewezen dat gebruikers van openbaar vervoer 2,5 maal minder mobiel zijn dan wagenbezitters. Besparingen door diensten van openbaar vervoer af te bouwen, treft een bevolkingslaag die reeds dertig jaar heeft ingeleverd, omdat vele spoor- en busdiensten niet aan de noden werden aangepast. Besparingen is één zaak, maar de hakbijl blindelings hanteren kan op lange termijn neraste gevolgen hebben.

"INSpraak" IS EEN OPEN TRIBUNE!

Ze staat open voor commentaren op milieuschandalen en voor standpunten die kunnen bijdragen tot de oplossing van wantoestanden.

Korte berichten.

REDT DE BEDREIGDE DUINEN VAN WESTENDE-MIDDELKERKE.

De federatie Beter Leefmilieu Westhoek, mede met de Bond Beter Leefmilieu-Vlaanderen heeft beslist in beroep te gaan bij de Raad van State, tegen de bouwvergunning afgeleverd bij het BPA-4 Westende-Middelkerke, welke in strijd is met het gewestplan dat de bedoelde duinenstrook als natuurgebied heeft aangeduid.

De federatie brengt daarvoor een financiële solidariteitsactie op gang onder het motto: "Redt de laatste duinen van de kust". U kan uw bijdrage storten op rekeningnummer 001-0980684-90 van Leefmilieu Westhoek Diksmuide.

W.V.

EXPRESSWEG DOOR NOORDWESTELIJK PAJOTTENLAND?

De leefmilieuvereniging SINOPEL licht ons haar argumentatie tegen de geplande expressweg doorheen Liedekerke en Hekelgem, uitmondend via een verkeerswisselaar op de E5-autosnelweg te Essene toe.

Omdat de verkeerssituatie aan het Liedekerkse station kleinschalig opgelost kan worden en de Liedekerkse "industriezone" met ambachtelijk karakter geen nood heeft aan ontsluiting daar de industriële complexen kunnen verwezen worden naar meer geschikte en uitgeruste terreinen, blijkt een nieuwe op- en afrit tussen Ternat en Aalst (10km) totaal overbodige geldverspilling. Tegenover de prognose van vijf tot zesduizend voertuigen die een nieuwe verkeerswisselaar noodzakelijk

maken, legt SINOPEL de grootste reserves aan de dag.

De Minister van Openbare Werken vindt de bezorgdheid van SINOPEL ongegrond. Hij laat de opportuniteit van de tracé's natrekken en er wordt geen beton of asfalt gegoten "tenzij de noodzaak ervan zou bevestigd worden op basis van nauwkeurige verkeerstechnische informatie". Sindsdien neemt SINOPEL's bezorgdheid toe, want zij kennen uit de praktijk de nauwkeurigheid waarmee Openbare Werken nutteloze wegen en bruggen in dit land rondstrooit.

Informatie over hogergeschetste problematiek kan men verkrijgen bij SINOPEL, Stationsstraat 3 - 1705 Essene/Affligem.

E.O.

SUBSIDIERING PARTIKULIERE NATUUR- GEBIEDEN IS VOORTAAN MOGELIJK.

Het beheer van partikuliere reservaten betekende meestal een zware aderlating voor de natuurbeschermingsverenigingen. Daarom werd een voorstel tot subsidiëring en erkenning van partikuliere reservaten, als uitvoeringsbesluit van de wet op het natuurbehoud van 1973, bij de regering ingediend.

Op 3 februari jl. werd een K.B. "houdende bepaling van de erkenningsvoorwaarden en subsidiëring van de natuurreservaten gelegen in het Vlaamse Gewest en tot vaststelling van de normen van aanvraag, toekenning, hernieuwing en intrekking van de erkenning" goedgekeurd (Belgisch Staatsblad 28.2.1981). Dit K.B. is enkel van toepassing voor bestaande reservaten, welke minimum 1 jaar in beheer zijn.

Om gesubsidiëerd te worden, is het noodzakelijk een uitgebreid dossier over het reservaat op te stellen. Dit dossier moet toelichtingen bevatten over: de ekologische waarde, het ontstaan, de geologie, de hydrografie, de doelstellingen, het gedetailleerde beheersplan...

Na goedkeuring kan aanspraak gemaakt worden op een jaarlijkse subsidiëring: 500BF/ha vaste basistoelage; 50% op de huurkosten met een maximum van 4000BF/ha; 50% op de beheerskosten met een maximum van 2000BF/ha en bewakingskosten met een maximum van 1000BF/ha.

Inlichtingen: De Belgische Natuur- en Vogelreservaten, Vautierstraat 31-1040 Brussel. Tel:02/648.37.46.
E.O.

VOLKSGEZONDHEID BEDREIGD DOOR GEPLANE INDUSTRIEZONE TE WINTAM.

Onlangs zijn de werken aan de nieuwe monding te Wintam ter modernisering van het zeekanaal Brussel-Rupelmonde gestart. Door een nieuwe kanaalarm en een modern sluizencomplex, honderd meter van de Wintamse kern, varen de schepen nu rechtstreeks de Schelde in. Het aldus ontstane eiland tussen de Rupel en de kanaalarm, bestemd als industriezone is via Ruisbroek te bereiken.

De inwoners van Klein-Brabant, de Rupelstreek en het Waasland beseffen nauwelijks de gezondheidsbedreiging die de uitbouw van deze industriezone met zich meebrengt. Volgens de milieugroep Leefmilieu-Klein-Brabant heeft het Milieu-Effekt-Rapport (M.E.R.) als doel de vestigingswaarde te bepalen voor deze nieuwe industrieën.

Ondanks het feit dat de inspraak van de bevolking officieel een belangrijke plaats moet innemen in het M.E.R., is de plaatselijke bevolking niet op de hoogte van de huidige toestand. Het M.E.R. wordt opgesteld in opdracht van de N.V. Zeekanaal, die zoveel mogelijk winst wil halen uit de verkoop en de het verhuren van de terreinen.

Twee bedrijven willen zich te Wintam vestigen: een elektriciteitscentrale werkend op steenkool en met een capaciteit van 1800 megawatt en een roostingsbedrijf waar zware metaalertsen met zwavelzuur worden behandeld zodat zwavel en zware metalen in de lucht terecht komen. Uit metingen blijkt dat de luchtverontreiniging om de huidige centrale reeds het toelaatbare overschrijdt en de bodem een te hoge concentratie aan zware metalen bevat.

Er werden reeds zware milieuverontreinigende werken uitgevoerd tussen het zeekanaal en de Appeldonken Zielbeek. Te Puurs stortte men radio-actief en chemisch vervuild fosforgips, afkomstig van Rupel Chemie. Op het gemeentehuis wist men niets over veiligheidsmaatregelen en een eventuele aanvraag tot storten. Men wil het grootste deel van het industrie-eiland volstorten met het gevaarlijke fosforgips, maar dat impliceert zware gevolgen voor het grond- en oppervlaktewater, deels bestemd voor de drinkwaterproductie.

Problemen zoals te Hoboken en Kruibeke zullen ook in deze streek opduiken bij een bijkomende inplanting van zwaar vervuilende industrieën.

E.O.

ZURE REGENS: DE SLUIPENDE VER-
VUILING.

Stilaan wordt men er zich van bewust dat de zure regens veroorzaakt door het stoken van fossiele brandstoffen, niet enkel een probleem zijn van dode vissen in de Skandinavische rivieren, maar een steeds toenemende bedreiging vormen voor het leefmilieu. Een massa wetenschappelijke rapporten tonen aan dat die zure regens gevolgen hebben voor de gezondheid, landbouw, bosbouw, wildstand en gebouwen in grote delen van Europa en de rest van de wereld. Zo werden tal van neven-effecten van deze zure regens gekonstateerd: o.m. kopergebrek bij vee, vergiftiging van het grondwater, minder goede groei van gewassen en vele andere die aantonen dat het een probleem is dat niet langer genegeerd kan worden.

Het verschijnsel van de zure regens is nauw verbonden met het probleem van het energieverbruik. Voorstanders van verschillende energievormen hebben het probleem aangehaald, -al dan niet gerechtvaardigd- om hun argumenten kracht bij te zetten.

tot vandaag hebben weinig regeringen in Europa aandacht aan het probleem geschonken. Weliswaar werd in 1979 in Geneve over v r dragende luchtvervuiling getekend, maar het bleef bij vage beloften om informatie uit te wisselen.

Van 9 tot 12 mei van dit jaar gaat in Göteborg (Zweden) echter een conferentie door over dit probleem. Deze bijeenkomst is bedoeld voor alle Europese representatieve verenigingen die zich met de milieubescherming bezighouden,

vanuit welke hoek dit ook gebeurt. De aan te snijden vraagstukken zijn: de zure regens een prioritair strijdpunt voor de Europese leefmilieubeweging? Welke strategie moet er gevolgd worden en welke is de band met de houding tegenover andere energieproblemen.

D.V.M.

28ste NATIONALE NATUURBESCHERMINGS-
DAG.

Op zondag 20 september 1981 organiseert het Nationaal Verbond voor Natuurbescherming in samenwerking met de Belgische Natuur- en Vogelreservaten en de regionale groepering Natuur en Landschap zijn 28ste Nationale Natuurbeschermingsdag.

Voor de uitwerking van het thema "Waterbeheersing en Natuurbehoud" werd het Hageland (Brabant) gekozen. Hierbij verwijzen wij naar het artikel van Ben Faes "Beken : normalisatie of abnormalisatie?" verschenen in Milieurama 3 p.25-28.

Programma :

- 10.00 u Bijeenkomst te Sint-Pieters-Rode (Kasteel van Horst)
Ochtendwandeling o.l.v.
natuurgidsen (3 km.)
- 12.30 u Middagrust - Bezoek tentoonstelling en infostands
- 14.00 u Officiële manifestatie bij het Kasteel van Horst. Toespraken door woordvoerders van het Nationaal Verbond en de B.N.V.R.
- 14.30 u Namiddagwandeling o.l.v.
natuurgidsen (5 km.)
- 18.00 u Slotmanifestatie

Inlichtingen : J. Smeyers, Italiëlei 84 - 2000 Antwerpen
(Tel.: 031/31.26.04)

E.O.

TOTAALPLAN GROND- EN HUISVESTINGS-
BELEID TE ZOERSEL.

Daar Zoersel niet wil wachten tot de regeringsverklaringen ooit eens werkelijkheid worden, besliste men in het kader van de gemeentelijke structuurplanning, na ruggespraak met de verantwoordelijke overheden, tot verkavelingsstop, bestrijding van de grondspekulatie en het opstellen van een plan voor een actief grond- en huisvestingsbeleid.

Het plan, dat een primeur voor Vlaanderen betekent, werd op 5 maart jongstleden door de Zoerselse gemeenteraad goedgekeurd. Het wordt echter in zijn uitvoering beperkt door dringende randvoorwaarden zoals de bestaande toestand, het K.B. Gewestplan Turnhout, vroegere verkavelingsvergunningen en het ontbreken van een degelijk nationaal grondbeleid

Kontaktadres: Hart van de Kempen
v.z.w.- p/a Dirk Wouters, Vlas-
gaard 16- 2241 Halle/Zoersel.
Tel: 031/83.30.25.

E.O.

VERBINDINGSWEG LIER-NIJLEN.

De Wielewaal afd. Lier is niet opgetogen met de geplande verbindingsweg Lier-Nijlen. In een bezwaarschrift geuit aan het Ministerie van Openbare Werken stelt de vereniging dat 95 % van het wegtracé landbouwgebieden doorloopt waarvan meer dan de helft volgens het gewestplan Mechelen een landschappelijke waarde heeft. Het doorkruisen en verstoren van een Wielewaalreservaat en enkele bossen, waarvan één een zeldzame plant herbergt, welke wettelijk beschermd is, brengt de verdrijving

mee van zeldzame vogelsoorten zoals valken, tapuiten, ijsvogels e.d...

Daar deze weg zowel verkeers-technisch als economisch totaal onverantwoord is, werd een gefundeerde argumentering aan het betrokken departement gevraagd.

Inlichtingen : De Wielewaal afd.
Lier, Kon. Astridlaan 1 - 2500 Lier

E.O.

VASTE VERREKIJKER LANGS MOLSBROEK
TE LOKEREN.

V.Z.W. Durme heeft bij het beheer van dit reservaat naast maatregelen gericht op het behoud en verrijking van flora, fauna en landschap steeds gezorgd voor een natuuredukatieve opvang van het publiek. Voor het tot stand brengen van een reeks natuurplein, twee wandelkaarten, een informatiepaviljoen en een natuurcentrum kon v.z.w. Durme steeds rekenen op de medewerking van talrijke organisaties en openbare besturen.

Dankzij de inzet van een Studenten-Natuurwerkgroep uit Lokeren en de financiële steun van de Stichting Leefmilieu kan de bezoeker nu een gratis vaste kijker, geplaatst op de wandeldijk, gebruiken. Ook werd er een natuurplein met afbeelding en naam van de voornaamste te observeren eendensoorten aangebracht. Het paarspel van de Futen is momenteel het bestuderen waard!

v.z.w. Durme, Bokslaarstraat 57 -
9100 Lokeren (Tel.: 091/48.18.59)

E.O.

Publikaties.

WINDKRACHT

Dit boek van Bernard Moorman met als ondertitel "Windwijzer voor Schone Energie - van poldermolen tot windturbine" bewijst dat windkracht gebruikt kan worden.

Na een overzicht van diverse typen windmolens en hun praktische mogelijkheden, komen de nieuwste plannen en laatste ontwikkelingen in Nederland, Europa en Amerika aan de beurt.

Zonder al te technisch en theoretisch uit te wijden, informeert hij ons uitstekend over windkracht als alternatief voor kernenergie.

Te bestellen door storting van 255 BF. op rekeningnr. 427-9082201-48 van BBL-Vlaanderen met vermelding "WINDKRACHT".

E.O.

KERNENERGIE? NEE, BEDANKT!

Het publicitair centrum van de elektriciteitsbedrijven gaat in de vlammen op. Brandstichting? Men denkt aan groepen die opkomen tegen atoomcentrales. Herman Noot, leraar en lid van zo'n organisatie wordt voor het gerecht gedaagd. Zijn leerlingen pikken dit niet en gaan tot de aktie over.

Wij luisteren naar hun argumentatie maar ook naar hen die positief staan t.o.v. kernenergie.

wij volgen hen die de politie als machtsinstrument hanteren.

Dit fiktief verhaal, geschreven door Willy De Greef, kan U bestellen door storting van 60 BF. op rekeningnr. 427-9082201-48 van BBL-Vlaanderen, Aarlenstraat 25 te 1040 Brussel. Vermelding: "NEE, BEDANKT!".

E.O.

INVLOED VAN ANORGANISCHE VERONTREINIGING OP DE RELATIE BODEM-PLANT-WATER.

Deze studie van Dr. ir. A. Dhaese, uitgegeven door de Stichting Leefmilieu v.z.w. in de reeks "Leefmilieu-Dossiers", behandelt het verontreinigingsprobleem van bodem, water en planten door zware metalen. Langs de voedselkringloop om vormen deze een bedreiging voor dier en mens.

Talrijke laboratorium- en praktijk-waarnemingen over het gedrag van zware metalen in de bodem en hun verplaatsing naar voedingsgewassen, grond- en oppervlaktewater, worden door de auteur vanuit een bodem-chemische benadering onderzocht. Hij leidt hanteerbare methoden af voor bodembehandeling die de mobiliteit (het verplaatsingsgedrag) van zware metalen kunnen beperken.

Door de voorgestelde richtwaarden voor maximaal aandvaardbare gehalten in bodem en plant en door de verworven inzichten in de gedragsbepalende factoren van toxische stoffen, is deze studie belangrijk voor meting, controle en effectieve ingrepen in milieu-bescherming en -sanering.

Het dossier, 218 blz., gedrukt op kringlooppapier, wordt door de Stichting Leefmilieu vzw (p/a Rock-owhuis-Kredietbank, Keizerstraat 8 te 2000 Antwerpen, Tel.:031/316448) te koop aangeboden tegen de prijs van 450 BF.

E.O.

Portret.

HET E.E.B. (EUROPEAN ENVIRONMENTAL BUREAU).

Het E.E.B. is een coalitie van 60 belangrijke niet-goevernemente organisaties die begaan zijn met het leefmilieu in de Europese Gemeenschap. Het is een onafhankelijk internationaal organisme, met wetenschappelijke en opvoedkundige doelstellingen.

Het E.E.B. werd gesticht in 1974 en heeft zijn zetel te Brussel. Zijn doelstellingen zoals geformuleerd in de statuten, zijn: -een eerlijke en evenwichtige levenswijze bevorderen.

Het Bureau zoekt voldoende financiële middelen om zijn werking voort te zetten: het budget volstaat slechts om een algemeen sekretaris (voltijds) en een dactylo (halftijds) te betalen. De Belgische regering is mede verantwoordelijk voor deze weinig rooskleurige toestand. Na een subsidietoelage in 1978 werden er in dezelfde zin beloften gedaan voor 1979 en 1980. Na een oproep

in december '80 tot minister Maystadt wacht men nog steeds op een antwoord. Dit in schrille

eco-forum

-het beschermen en conserveren van het leefmilieu, het terug in ere herstellen en het beter gebruik van menselijke en natuurlijke hulpbronnen, vooral in de landen van de E.G.

-alle informatie toegankelijk maken voor de leden en andere organisaties die willen meewerken om deze doelstellingen te verwzenlijken.

-via voorlichting en andere middelen het bewustzijn van het publiek over deze problemen te doen toenemen.

-aanbevelingen te formuleren in de lijn van de doelstellingen van het bureau en deze voor te leggen aan de bevoegde overheden.

Het E.E.B. geeft Ecoforum uit, met steun van de Europese Commissie.

tegenstelling tot de Nederlandse overheid die elk jaar een subsidie van 300.000fr. toekent aan het Bureau.

De leden van het uitvoerend komitee voor 1981 zijn:

Margaret Sweeney (voorzitter)
Desideria Pasolini dell'Onda en
Gerrit Vonkeman (vice-voorzitters)
Fernand Schmit (schatbewaarder)
Josette Bénard, Robin Grove-White,
Carl Ingemann Jensen, Edgard Kesteloot,
François Roelandts du Vivier,
Helmut Röscheisen, Michael Scoullous,
Geneviève Verbrugge, Monika Zimmermann (leden).
Hubert David (algemeen sekretaris).

Het E.E.B. is gevestigd in de Vautierstraat 31, 1040 Brussel.

DVM.

Kalender.

- 7 en 8 mei: Internationaal Seminarie "Het gecontroleerd storten van Afvalstoffen" aan de V.U.B., gebouw Q Pleinlaan 2, 1050 Brussel. Inlichtingen op bovenstaand adres, Dienst Chemische Ingenieurs-technieken en Industriële Scheikunde.
- 9 tot 12 mei: The European Conference on Acid Rain, konferentie voor de internationale milieubeweging te Gotebörg Zweden. Kontaktadres: European Conference on Acid Rain, Box 7133, S-40232 Gotebörg Zweden. Tel: 46-31/12.80.52.
- 15 en 16 mei: Workshop "A Forestry Policy for the European Community" te Utrecht. Georganiseerd door het European Environmental Bureau, Vautierstraat 31, 1040 Brussel. Tel: 02/647.01.99.
- 15 t/m 24 mei: Het tentoonstellingsschip "Energie Anders" ligt te Eeklo. Verdere informatie: 031/39.38.68.
- 28 mei t/m 8 juni: Het tentoonstellingsschip "Energie Anders" ligt te Kortrijk (Oude Leiearm, Kasteel- of Dolfijn-kaai. Verdere informatie: 031/39.38.68.
- 6 juni: Benegorakongres te Antwerpen.
- 13 juni: Beken colloquim georganiseerd door de Belgische Natuur- en Vogelreservaten v.z.w. in de Universitaire Instelling Antwerpen. Met bijdrage van het beleid, de wetenschap en het partikulier natuurbehoud. Inlichtingen: B.N.V.R. 02/648.37.46.
- 20 september: 28ste Nationale Natuurbeschermingsdag met als thema "Beken".
- 3 en 4 oktober: Algemeen Nederlands Kongres te Brussel.

Aankondigingen van milieumanifestaties zoals debatten, opendeurdagen, kursussen, stages enz., kunnen voor eventuele opname in onze weekberichten opgestuurd worden naar B.B.L.-Vlaanderen.

BOND BETER LEEFMILIEU - VLAANDEREN v.z.w.

DE BOND BETER LEEFMILIEU IS HET SAMENWERKINGSVERBAND VAN DE MILIEUVERENIGINGEN IN VLAANDEREN. ZIJN DOEL IS DE BESCHERMING VAN NATUUR EN MILIEU. HIJ KOÖRDINEERT DE INSPANNINGEN VAN REGIONALE GROEPEN TOT DOELTREFFENDE AKTIES GERICHT OP NATUURBEHOUD, LANDSCHAPSZORG, BESCHERMING VAN PLANTEN EN DIEREN, LEEFBARE STEDEN EN WOONWIJKEN, HERWAARDERING VAN MONUMENTEN, BESTRIJDING VAN LAWAAI EN ANDERE HINDER.

HIJ WIL DE SOLIDARITEIT BEVORDEREN EN DE GEMEENSCHAPPELIJKE STANDPUNTEN VAN DE MILIEUBEWEGING BEKENDMAKEN AAN DE OVERHEID EN DE BEVOLKING.

BBL IS LID VAN HET EUROPEES BUREAU VOOR MILIEUZAKEN EN WERKT SAMEN MET DE STICHTING NATUUR EN MILIEU IN NEDERLAND. HIJ GROEPEERT OOK LANDELIJKE ORGANISATIES. SAMEN ZIJN ZIJ DE STUWENDE KRACHT VAN DE MILIEUBEWEGING.

DE BOND BETER LEEFMILIEU PUBLICEERT MILIEURAMA, EEN POPULAIR MILIEUMAANDBLAD EN DE WEEKBERICHTEN, MET MILIEUNIEUWS UIT DE PERS EN HET PARLEMENT.

STEUN BBL DOOR TE ABONNEREN OP MILIEURAMA, DE WEEKBERICHTEN OF DOOR EEN SCHENKING.

GIFTEN VAN 1000 F EN MEER MOGEN WORDEN AFGETROKKEN VAN UW BELASTBAAR INKOMEN.

"MILIEURAMA" is het maandelijks tijdschrift van de Bond Beter Leefmilieu-Vlaanderen v.z.w.

Aarlenstraat 25, 1040 Brussel. Tel:02/230.94.10.

1ste jaargang, nr. 5, mei 1981.

Verantwoordelijke uitgever: R. DIRKS

Karel Van Den Oeverstraat 50,
2200 Borgerhout.

